ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 2923**

19 Νοεμβρίου 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 1515/138590 (1)

Έγκριση δαπάνης για το πρόγραμμα των γεωργικών στατιστικών έτους 2013.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του Ν. 992/1979 «Περί οργανώσεως των διοικητικών υπηρεσιών δια την εφαρμογήν της Συνθήκης Προσχωρήσεως της Ελλάδος εις τας Ευρωπαϊκάς Κοινότητας και ρυθμίσεως συναφών θεσμικών και οργανωτικών θεμάτων» (ΦΕΚ Α΄ 280).

β) Του άρθρου 21 και της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του Ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 247), όπως ισχύουν.

γ) Του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ Α΄ 98).

δ) Του Π.Δ. 113/2010 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες» (ΦΕΚ Α΄ 194), όπως ισχύει.

ε) Του Π.Δ. 185/2009 «Ανασύσταση του Υπουργείου Οικονομικών, συγχώνευση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών με τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής και μετονομασία του σε “Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας”, μετατροπή του Υπουργείου Μακεδονίας - Θράκης σε Γενική Γραμματεία Μακεδονίας - Θράκης και υπαγωγή στο Υπουργείο Εσωτερικών της Γενικής Γραμματείας Μακεδονίας - Θράκης και της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής» (ΦΕΚ Α΄ 213).

2. Την υπ’ αριθμ. Υ48/9.7.2012 απόφαση του Πρωθυπουργού «Καθορισμός αρμοδιοτήτων του αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών Χρήστου Σταϊκούρα» (ΦΕΚ Β΄ 2105).

3. Την υπ’ αριθμ. 85/360/ΕΟΚ απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Ιουλίου 1985 «σχετικά με την αναδιάρθρωση του συστήματος γεωργικών στατιστικών ερευνών στην Ελλάδα» (EE L 191), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ’ αριθμ. 90/386/ ΕΟΚ (EE L 190) και 92/582/ ΕΟΚ (EE L 394) όμοιες αποφάσεις.

4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη των πιστώσεων που έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το οικονομικό έτος 2013, ύψους 48.000 ευρώ.

5. Την υπ’ αριθμ. 439/120837 με ΑΔΑ: ΒΛΛ9Β-Π71 απόφαση της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τη δέσμευση της σχετικής πίστωσης, αποφασίζουμε:

1. Για το τρέχον οικονομικό έτος εγκρίνεται η διάθεση χρηματικού ποσού ύψους σαράντα οκτώ χιλιάδων (48.000) ευρώ σε βάρος των πιστώσεων που έχουν εγγραφεί στον τακτικό προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έτους 2013, στον Φορέα 29-110 και με ΚΑΕ 5256 «Δαπάνες Γεωργικών Στατιστικών», με σκοπό τη συνέχιση και βελτίωση του προγράμματος των γεωργικών στατιστικών, αρμοδιότητας Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων για την έρευνα εκτίμησης φυτικής και ζωικής παραγωγής.

2. Η κατανομή των ανωτέρω ποσών ανά Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής κάθε Περιφερειακής Ενότητας, ενεργείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 13 Νοεμβρίου 2013

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ**

Αριθμ. 4424/137557 (2)

Επέκταση της εφαρμογής του πιλοτικού προγράμματος επιτήρησης των απωλειών στις αποικίες μελισσών για την περίοδο 2013-2014.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του άρθρου 1 του Π.Δ. 133/1992 «Επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για την προστασία και εξυγίανση της κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα» (ΦΕΚ Α΄ 66).

β) Του Παραρτήματος Β του άρθρου 23 του Π.Δ. 184/1996 (ΦΕΚ Α΄ 137).

γ) Της παρ. 3 του άρθρου 22 του Ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 247), όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 3871/2010 (ΦΕΚ Α΄ 141).

δ) Του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ Α΄ 98).

ε) Του Π.Δ. 113/2010 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες» (ΦΕΚ Α΄ 194).

2. Την υπ' αριθμ. Υ43/5.7.2012 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Χαρακόπουλο Μάξιμο» (ΦΕΚ Β΄ 2094).

3. Την υπ' αριθμ. 2011/881/ΕΕ εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 2011 για την έγκριση της χρηματοδοτικής απόφασης με σκοπό την υποστήριξη εθελοντικών μελετών επιτήρησης σχετικά με τις απώλειες στις αποικίες μελισσών (EE L 343).

4. Την υπ' αριθμ. 2012/362/ΕΕ εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής της 4ης Ιουλίου 2012 σχετικά με τη χρηματοδοτική συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένα κράτη μέλη με σκοπό την υποστήριξη των εθελοντικών μελετών επιτήρησης που αφορούν τις απώλειες στις αποικίες μελισσών (EE L 176).

5. Την υπ' αριθμ. 2013/512/ΕΕ εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής της 17ης Οκτωβρίου 2013 σχετικά με τη χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης σε ορισμένα κράτη μέλη με σκοπό την υποστήριξη των εθελοντικών μελετών επιτήρησης που αφορούν τις απώλειες στις αποικίες μελισσών για την χρονική περίοδο 2013- 2014 (EE L 279).

6. Την υπ' αριθμ. 3765/101588/10.10.2012 κοινή απόφαση των Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος επιτήρησης των απωλειών στις αποικίες μελισσών» (ΦΕΚ Β΄ 2741).

7. Την υπ' αριθμ. 1273/38892/29.3.2013 κοινή απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση προγράμματος οικονομικών αποζημιώσεων και ενισχύσεων, που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου, το έτος 2013» (ΦΕΚ Β΄ 730).

8. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή της παρούσας δεν προκαλείται επιπλέον δαπάνη για το έτος 2013 σε σχέση με αυτή που έχει προβλεφθεί στην υπ' αριθμ. 1273/38892/29-3-2013 Κοινή Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση προγράμματος οικονομικών αποζημιώσεων και ενισχύσεων, που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου, το έτος 2013» (Β΄ 730), καθώς και ότι η εφαρμογή της παρούσας δεν προκαλεί δαπάνη για το έτς 2014 και τυχόν δαπάνη θα προβλεφθεί σε Κ.Υ.Α. και θα καλυφθεί από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΚΑΕ 5329 του Φ29/110), με κοινοτική συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1
Σκοπός

1. Με την παρούσα καθορίζονται οι τεχνικές λεπτομέρειες επέκτασης της εφαρμογής του πιλοτικού προγράμματος επιτήρησης και διερεύνησης των απωλειών στις αποικίες μελισσών των μελισσοκομείων όλης της χώρας (εφεξής Προγράμματος), για την περίοδο 2013-2014.

2. Οι τεχνικές λεπτομέρειες εφαρμογής του Προγράμματος καθορίζονται στα Παραρτήματα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 του άρθρου 5 της παρούσας.

3. Με εγκυκλίους της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠ.Α.Α.Τ.) καθορίζονται οι τύποι ερωτηματολογίων που θα συμπληρώνονται κατά τη διάρκεια των επισκέψεων στα εμπλεκόμενα στο Πρόγραμμα μελισσοκομεία.

Άρθρο 2
Ορισμοί

Για την εφαρμογή της παρούσας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Μελισσοκόμος»: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι ιδιοκτήτης ή κάτοχος κυψελών και διαθέτει μελισσοκομικό βιβλιάριο.

2. «Μέλισσα»: Τα άτομα του είδους Apis melifera (κοινή μέλισσα).

3. «Αποικία μελισσών (μελισσοσμήνος)»: Σμήνος μελισσών που εκτρέφονται στην ίδια κυψέλη με σκοπό την παραγωγή μελιού ή/και άλλων μελισσοκομικών προϊόντων.

4. «Κυψέλη»: Η τεχνητή κατασκευή που αποτελεί την κατοικία μίας αποικίας μελισσών.

5. «Μελισσοκομείο»: Η κυψέλη ή η ομάδα κυψελών η διαχείριση των οποίων επιτρέπει τη θεώρησή του ως μίας ενιαίας επιδημιολογικής μονάδας.

6. «Επόπτης μελισσοκομίας»: Ο εργαζόμενος στα πλαίσια του Καν. 1234/2007 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στο φορέα της παρ. 7 του άρθρου 3 της παρούσας.

7. «Επιθεωρητές»: Οι κτηνίατροι των αρχών των παρ. 3, 5 και 6 του άρθρου 3 της παρούσας ή/και οι επόπτες μελισσοκομίας των Κέντρων Μελισσοκομίας, που διενεργούν τις επισκέψεις στα προς διερεύνηση επιλεγμένα μελισσοκομεία του Προγράμματος.

Άρθρο 3
Αρχές/Φορείς - Αρμοδιότητες

Η εφαρμογή του Προγράμματος ανατίθεται στις παρακάτω αρχές/φορείς με τις αντίστοιχες για κάθε μια/έναν αρμοδιότητες:

1. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής - Διεύθυνση Υγείας των

Ζώων - Τμήμα Παθολογίας Πτηνών, Ιχθύων, Μελισσών και Γουνοφόρων Ζώων: Είναι αρμόδιο για τη σύνταξη του Προγράμματος, τη συνολική εποπτεία του, τη διεκπεραίωση των διαδικασιών εφαρμογής του, τον συντονισμό μεταξύ όλων των εμπλεκομένων κτηνιατρικών αρχών και τη συγκέντρωση, επεξεργασία και υποβολή των στοιχείων και των αποτελεσμάτων στις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής της Ε.Ε.

2. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Γενική Διεύθυνση Ζωικής Παραγωγής – Διεύθυνση Ζωικής Παραγωγής και ΑΠΑ - Τμήμα Μελισσοκομίας - Σηροτροφίας: Είναι αρμόδιο για τον συντονισμό και την εποπτεία των Κέντρων Μελισσοκομίας της παρ. 7 του παρόντος, καθώς και για το συντονισμό των Τμημάτων Αγροτικής Οικονομίας των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της παρ. 4 του παρόντος.

3. Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων – Τμήματα Κτηνιατρικής (ΤΚτ): Είναι αρμόδια:

- σε συνεργασία με τα Τμήματα Αγροτικής Οικονομίας της οικείας Διεύθυνσης και τα αρμόδια Κέντρα Μελισσοκομίας για την τυχαία επιλογή των προς διερεύνηση μελισσοκομείων στους νομούς χωρικής τους αρμοδιότητας, σύμφωνα με την κατανομή του πίνακα του Παραρτήματος 2 του άρθρου 5 και την προβλεπόμενη στο Παράρτημα 1 του ιδίου ως άνω άρθρου διαδικασία,

- σε συνεργασία με τα αρμόδια Κέντρα Μελισσοκομίας, και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα 1 του άρθρου 5

α) για την εγκαθίδρυση και διατήρηση τακτικής επικοινωνίας με τους εμπλεκόμενους μελισσοκόμους, οι οποίοι πρέπει να γνωστοποιούν σε αυτά εγκαίρως την περίπτωση μετακίνησης των μελισσοκομείων τους,

β) για την ενημέρωση των αντίστοιχων, βάσει χωρικής αρμοδιότητας, αρχών και φορέων των παρ. 3 και 6 του παρόντος, για τις παραπάνω μετακινήσεις,

γ) την αρίθμηση και ανεξίτηλη επισήμανση όλων των κυψελών σ' ένα μελισσοκομείο,

δ) την τυχαία επιλογή των μελισσοσμηνών κάθε μελισσοκομείου που θα εξεταστούν και θα δειγματιστούν στα πλαίσια του Προγράμματος,

ε) τη συμπλήρωση και αποστολή των σχετικών για κάθε επίσκεψη ερωτηματολογίων,

στ) τη λήψη και αποστολή των κατάλληλων δειγμάτων στους προκαθορισμένους για την περιοχή τους φορείς της παρ. 5 του παρόντος και

ζ) τη σύνταξη των σχετικών διαβιβαστικών εγγράφων, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 4 του άρθρου 5.

4. Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων – Τμήματα Αγροτικής Οικονομίας: Είναι αρμόδια για τη διάθεση της πλέον επικαιροποιημένης έκδοσης του Μητρώου Μελισσοκομικών Εκμεταλλεύσεων και κάθε σχετικής πληροφορίας στις αρχές και τους φορείς των παρ. 3 και 7 αντίστοιχα του παρόντος, σε συνεργασία με τους οποίους προβαίνει στην τυχαία επιλογή των προς διερεύνηση μελισσοκομείων στους νομούς χωρικής τους αρμοδιότητας, σύμφωνα με την κατανομή του πίνακα του Παραρτήματος 2 του άρθρου 5 και την προβλεπόμενη στο Παράρτημα 1 του ιδίου ως άνω άρθρου διαδικασία.

5. Κέντρα Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων (ΚΚΙ) και Κτηνιατρικά εργαστήρια (ΚτΕ) του ΥΠ.Α.Α.Τ.: Οι εν λόγω αρχές, οι οποίες αναφέρονται στο Παράρτημα 3 του άρθρου 5, είναι αρμόδιες:

α) για την παραλαβή των αποστελλομένων ερωτηματολογίων, δειγμάτων μελισσών, γόνου και παρασίτων από τους αντιστοιχισμένους σ' αυτά νομούς,

β) τη διενέργεια των απαιτουμένων εργαστηριακών εξετάσεων που καθορίζονται στο Παράρτημα 5 του άρθρου 5 για την εξακρίβωση της υγειονομικής τους κατάστασης και την έκδοση της σχετικής γνωμάτευσης,

γ) την αποστολή των αποτελεσμάτων των εξετάσεων και των γνωματεύσεων που εκδίδουν, σύμφωνα με το διαβιβαστικό έγγραφο του υποδείγματος 1 του Παραρτήματος 6 του άρθρου 5, προς τις αρμόδιες αρχές της παρ. 3 του παρόντος, στις οποίες δειγματίστηκαν τα μελισσοκομεία, με κοινοποίησή τους στις αρμόδιες αρχές των παρ. 1, 3 (στις οποίες έχουν την έδρα τα δειγματισθέντα μελισσοκομεία, εφόσον αυτά είχαν μετακινηθεί) και 6 του παρόντος (και σε αυτές που έχουν χωρική αρμοδιότητα στις περιοχές δειγματισμού και σε αυτές που έχουν χωρική αρμοδιότητα στις έδρες των τυχόν μετακινούμενων μελισσοκομείων),

δ) τη συνδρομή στις αρμοδιότητες των αρχών της παρ. 3 του παρόντος (π.χ. διενέργεια δειγματοληψιών κ.λπ.), όταν απαιτείται και εφόσον έχουν τη δυνατότητα καθώς και

ε) την κατά μήνα υποβολή των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων και γνωματεύσεών τους σύμφωνα με το διαβιβαστικό έγγραφο του υποδείγματος 2 του Παραρτήματος 6 του άρθρου 5 προς την αρχή της παρ. 1 και την κοινοποίησή τους προς τις αρχές των παρ. 3 και 6 του παρόντος (σε αυτές που έχουν χωρική αρμοδιότητα στις έδρες των μελισσοκομείων).

6. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς του ΥΠ.Α.Α.Τ. για τις ασθένειες των μελισσών: Το κτηνιατρικό εργαστήριο Καβάλας, με επιστημονικό και βοηθητικό προσωπικό μέρος του οποίου εκτελεί καθήκοντα εθνικού εργαστηρίου αναφοράς για τα νοσήματα των μελισσών που οφείλονται σε βιολογικούς παράγοντες (π.χ. παράσιτα, βακτήρια, ιοί, μύκητες των μελισσών) είναι αρμόδιο για όσα αναφέρονται στην παρ. 5 του παρόντος άρθρου και επιπλέον:

α) Για την εποπτεία, παρακολούθηση και συντονισμό των εργασιών του δικτύου των κτηνιατρικών εργαστηρίων που αναφέρονται στο Παράρτημα 3 του άρθρου 5 σχετικά με τη διενέργεια των απαραίτητων διαγνωστικών εξετάσεων που απαιτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος.

β) Για την παροχή τεχνικής υποστήριξης και επιστημονικών συμβουλών στο δίκτυο των κτηνιατρικών εργαστηρίων που συμμετέχουν στην εφαρμογή του προγράμματος.

γ) Για την οργάνωση, συντονισμό και εκτέλεση των διεργαστηριακών δοκιμών στις περιπτώσεις που απαιτούνται στο πλαίσιο της Ενωσιακής και Εθνικής νομοθεσίας και στο βαθμό που καλύπτουν τις εργαστηριακές ανάγκες του προγράμματος.

δ) Για την διεξαγωγή προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης του προσωπικού που είναι αρμόδιο για την εφαρμογή του προγράμματος σε εθνικό επίπεδο.

ε) Για την συνεχή συνεργασία και ανταλλαγή τεχνογνωσίας με το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς που έχει οριστεί στην Ε.Ε. για τις ασθένειες των μελισσών (Anses, Sophia – Antipolis, Γαλλία).

στ) Για τη συνεργασία, τακτική ενημέρωση και αποστολή στη κεντρική αρμόδια αρχή των συγκεντρωτικών δεδομένων και εργαστηριακών αποτελεσμάτων σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος.

7. Διευθύνσεις Κτηνιατρικής Περιφερειών (ΔΚτ): Είναι αρμόδιες να συνδράμουν στις αρμοδιότητες των αρχών της παρ. 3 του παρόντος, όπως π.χ. διενέργεια δειγματοληψιών κ.λπ., για τις περιοχές χωρικής τους αρμοδιότητας, όταν απαιτείται και εφόσον έχουν τη δυνατότητα,

8. Κέντρα Μελισσοκομίας (ΚεΜ) (Παράρτημα 7): Είναι αρμόδια, ανάλογα με τους νομούς χωρικής τους αρμοδιότητας, για την ενεργή υποβοήθηση και ενίσχυση της άσκησης των αρμοδιοτήτων των αντίστοιχων Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής.

Στις περιπτώσεις που οι κτηνίατροι των αρχών της παρ. 3 του παρόντος αδυνατούν να διενεργήσουν τις προβλεπόμενες επισκέψεις στα επιλεγμένα μελισσοκομεία, προκειμένου να ασκήσουν τις σχετικές αρμοδιότητές τους, οι εν λόγω αρχές θα διερευνούν, σε συνεργασία με την αρχή της παρ. 1 του παρόντος, τη δυνατότητα υποκατάστασής τους από κτηνιάτρους των αρχών των παρ. 6 ή 5 του παρόντος, οι οποίοι με τη σειρά τους θα αναλαμβάνουν να ασκήσουν τις αντίστοιχες αρμοδιότητες. Εφόσον και η ανωτέρω διαδικασία αποδειχθεί αδύνατη, η επίσκεψη μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη συμμετοχή μόνο των εποπτών μελισσοκομίας του φορέα της παρ. 7 του παρόντος, μετά από σχετική μεταξύ τους συνεννόηση. Ωστόσο, ανεξάρτητα της μερικής ή πλήρους αδυναμίας διενέργειας επισκέψεων, οι αρχές της παρ. 3 του παρόντος θα ενημερώνονται από τις αρχές των παρ. 6 ή 5 και τους φορείς της παρ. 7 του παρόντος για τα ευρήματά των επισκέψεων.

Άρθρο 4
Δαπάνες εφαρμογής προγράμματος

Οι συνολικές προκαλούμενες δαπάνες από την εφαρμογή του προγράμματος έχουν προβλεφθεί και μπορούν να καλυφθούν από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΚΑΕ 5329 του Φ29/110), με κοινοτική συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και είναι:

1. Οι δαπάνες μετακίνησης (οδοιπορικά έξοδα) των υπαλλήλων των αρμοδίων κτηνιατρικών αρχών συμπεριλαμβανομένων και των υπάλληλων των Κτηνιατρικών Εργαστηρίων που απασχολούνται για την εκτέλεση και την εφαρμογή του προγράμματος.

2. Οι δαπάνες διενέργειας δειγματοληψίας, παρακολούθησης, επιτήρησης, συλλογής και αποστολής δειγμάτων, προμήθειας διαγνωστικών αντιδραστηρίων, χημικών, υποστρωμάτων, κιτ εργαστηριακών δοκιμών, αναλωσίμων υλικών, αναλώσιμου υγειονομικού υλικού και αναλώσιμου μελισσοκομικού εξοπλισμού για την προστασία των εφαρμοστών των προγράμματος που απαιτούνται για τις επισκέψεις στις μελισσοκομικές εκμεταλλεύσεις (μελισσοκομεία) και την διενέργεια των διαγνωστικών εργαστηριακών εξετάσεων στα Κτηνιατρικά Εργαστήρια που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

3. Οι δαπάνες για την πρόσληψη και τη μισθοδοσία του αναγκαίου προσωπικού με σύμβαση ορισμένου χρόνου για τις αποκλειστικές ανάγκες και μόνο της εφαρμογής του προγράμματος και της διενέργειας των διαγνωστικών εργαστηριακών ελέγχων, δοκιμών και εξετάσεων που απαιτούνται στο πλαίσιο εφαρμογής του.

Άρθρο 5
Παραρτήματα

Στην παρούσα απόφαση προσαρτώνται Παραρτήματα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας και έχουν ως εξής:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Α.1 ΣΚΟΠΟΣ - ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Τα τελευταία χρόνια απασχολεί σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο το πρόβλημα των απωλειών στις αποικίες των μελισσών, τόσο σαν πρόβλημα που επηρεάζει τη μελισσοκομική παραγωγή όσο και σαν πρόβλημα που επηρεάζει την επικονίαση. Πρόσφατα η Επιτροπή της Ε.Ε παρουσίασε έκθεση στο Συμβούλιο, στην οποία παρουσιάστηκε η πρόταση για την ανάγκη διερεύνησης του εν λόγω προβλήματος και την εξεύρεση λύσης, σε αυτό δε το πλαίσιο, αποφασίστηκε και η συγχρηματοδότηση του Ελληνικού Προγράμματος.

Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα αποσκοπεί στην ακριβή εκτίμηση των απωλειών των αποικιών των μελισσών και στη διερεύνηση των σημαντικότερων ασθενειών και διαταραχών της μέλισσας.

Ειδικότερα, το Πρόγραμμα αποσκοπεί στην:

- Εκτίμηση του ποσοστού θνησιμότητας διαχείμασης,
- Εκτίμηση του ποσοστού θνησιμότητας μεσοπεριόδου,
- Εκτίμηση του βαθμού παρασίτωσης από το άκαρι Varroa destructor πριν τη διαχείμαση,
- Εκτίμηση του επιπολασμού των κυριότερων ασθενειών της μέλισσας {[βαρροϊκή ακαρίαση, νοζεμίαση, αμερικάνικη σηψιγονία, ευρωπαϊκή σηψιγονία, χρόνια παράλυση, ιός των παραμορφωμένων φτερών (DWV) και οξεία παράλυσης των μελισσών (ABPV),]} πριν τη διαχείμαση, μετά τη διαχείμαση και κατά τη διάρκεια της παραγωγικής περιόδου,
- Ταυτοποίηση υποχρεωτική του ιού της χρόνιας παράλυσης των μελισσών (CBPV),
- Εξασφάλιση άμεσης και έγκαιρης κινητοποίησης στην περίπτωση ανίχνευσης των δύο εξωτικών αρθροπόδων (Aethina tumida, Tropilaelaps spp.),
- Καταγραφή μελισσοκομείων υψηλού κινδύνου όσον αφορά την πιθανότητα εμφάνισης των δύο εξωτικών αρθροπόδων.

Για την επίτευξη αξιόπιστων αποτελεσμάτων και την εξαγωγή συγκρίσιμων συμπερασμάτων σε Κοινοτικό επίπεδο, η κατάρτιση του Προγράμματος έχει γίνει με την υιοθέτηση εναρμονισμένων διαδικασιών και τη χρήση κοινών επιδημιολογικών δεικτών από όλα τα συμμετέχοντα στο Πρόγραμμα Κράτη Μέλη, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Κοινοτικού Εργαστηρίου Αναφοράς.

Το Πρόγραμμα θα στηριχτεί στην ενεργητική επιτήρηση των μελισσοκομείων και θα υλοποιηθεί με τρεις επισκέψεις εκπαιδευμένου προσωπικού (επιθεωρητών) σε αντιπροσωπευτικό δείγμα μελισσοκομείων.

Οι επισκέψεις θα πραγματοποιηθούν σε τρεις συγκεκριμένες χρονικές περιόδους και πρέπει, για όλα τα μελισσοκομεία ενός νομού και για κάθε περίοδο, να

ολοκληρωθούν εντός ενός συγκεκριμένου 30ημέρου έτσι, ώστε τα αποτελέσματα να είναι συγκρίσιμα. Πιο συγκεκριμένα, η πρώτη επίσκεψη θα πραγματοποιηθεί πριν τη διαχείμαση, το φθινόπωρο του 2013, η δεύτερη μετά τη διαχείμαση, τέλος χειμώνα με αρχή άνοιξης του 2014, και η τελευταία κατά την παραγωγική περίοδο, τέλος άνοιξης και καλοκαίρι του 2014.

Λαμβάνοντας υπόψη α) τα στοιχεία για τον αριθμό και την κατανομή των μελισσοκομείων στο σύνολο των νομών της χώρας, όπως αυτά αποτυπώνονται στα Μητρώα Μελισσοκομικών Εκμεταλλεύσεων, β) ένα συντελεστή εμπιστοσύνης 95% και γ) εκτιμώντας έναν επιπολασμό της τάξης του 15% για τις προς διερεύνηση ασθένειες και διαταραχές, ο αριθμός των μελισσοκομείων του δείγματος ορίζεται στα 200, τα οποία κατανέμονται ανά νομό όπως αναφέρεται στον πίνακα του Παραρτήματος. 2. Για την καλύτερη επεξεργασία, αξιολόγηση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων του προγράμματος τα μελισσοκομεία, ανάλογα με τη δυναμικότητά τους, θα ταξινομηθούν σε τέσσερις κλάσεις (1-50, 51-150, 151-300 και 300+).

Α.2 ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ (Case definitions)

Για την εφαρμογή του προγράμματος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Θνησιμότητα διαχείμασης»: Μια επιλεγμένη αποικία μελισσών, που αρχικά ο μελισσοκόμος τη θεώρησε ικανή να ανταπεξέλθει τη χειμερινή περίοδο και κατά την πρώτη επίσκεψη οι επιθεωρητές την κατέγραψαν ως ζωντανή, θεωρείται ότι εμφανίζει θνησιμότητα διαχείμασης όταν κατά τη δεύτερη επίσκεψη α) η αποικία περιλαμβάνει κάποιες ζωντανές μέλισσες αλλά κρίνεται ως μη βιώσιμη (λιγότερες από 500 μέλισσες) και ανίκανη να επανέλθει σύμφωνα με τον επιθεωρητή ή β) όλες οι μέλισσες είναι νεκρές εντός της κυψέλης ή όλες οι μέλισσες είναι νεκρές και η κυψέλη άδεια ή διαπιστώνονται μόνο εργάτριες και απουσία βασίλισσας.

2. «Θνησιμότητα μεσοπεριόδου»: Μια επιλεγμένη αποικία μελισσών, που αρχικά ο μελισσοκόμος την είχε θεωρήσει ικανή να ανταπεξέλθει την περίοδο εκτροφής μετά τη διαχείμαση και κατά τη δεύτερη επίσκεψη οι επιθεωρητές την κατέγραψαν ως ζωντανή, εμφανίζει θνησιμότητα μεσοπεριόδου όταν κατά την τρίτη επίσκεψη α) η αποικία περιλαμβάνει κάποιες ζωντανές μέλισσες αλλά κρίνεται ως μη βιώσιμη (λιγότερες από 500 μέλισσες) και ανίκανη να επανέλθει σύμφωνα με τον επιθεωρητή ή β) όλες οι μέλισσες είναι νεκρές εντός της κυψέλης ή όλες οι μέλισσες είναι νεκρές και η κυψέλη άδεια ή διαπιστώνονται μόνο εργάτριες και απουσία βασίλισσας ή γ) διαπιστώνεται ότι η αποικία συγχωνεύτηκε μεταξύ δεύτερης και τρίτης επίσκεψης.

3. «Παρασίτωση από το άκαρι Varroa destructor»: Μια επιλεγμένη αποικία μελισσών θεωρείται παρασιτούμενη από το άκαρι Varroa destructor όταν ένα τουλάχιστον άκαρι αυτού του είδους ανευρεθεί στο συστηματικό δείγμα μελισσών που λήφθηκε από τη συγκεκριμένη αποικία κατά τη διάρκεια της πρώτης επίσκεψης. Ο βαθμός παρασίτωσης της αποικίας θα καθορίζεται βάσει του ευρισκόμενου αριθμού ακάρεων ανά 100 μέλισσες.

Ένα επιλεγμένο μελισσοκομείο θεωρείται παρασιτούμενο από το άκαρι Varroa destructor όταν σε μία τουλάχιστον επιλεγμένη αποικία του μελισσοκομείου αυτού διαπιστώνεται παρασίτωση από το εν λόγω άκαρι.

4. «Μόλυνση από τον ιό των παραμορφωμένων φτερών (DWV) των μελισσών»: Μια επιλεγμένη αποικία μελισσών θεωρείται μολυσμένη από τον ιό (DWV) όταν επιβεβαιώνεται εργαστηριακά η παρουσία του σε συμπωματικό δείγμα μελισσών πού λήφθηκε κατά την διάρκεια των τριών επισκέψεων.

Ένα επιλεγμένο μελισσοκομείο θεωρείται μολυσμένο από τον ιό (DWV) όταν σε μία τουλάχιστον επιλεγμένη αποικία του μελισσοκομείου αυτού διαπιστώνεται μόλυνση από τον εν λόγω ιό.

5. «Μόλυνση από τον ιό οξείας παράλυσης (ABPV) των μελισσών»: Μια επιλεγμένη αποικία μελισσών θεωρείται μολυσμένη από τον ιό (ABPV) όταν επιβεβαιώνεται εργαστηριακά η παρουσία του σε συμπτωματικό δείγμα μελισσών που λήφθηκε κατά την διάρκεια των τριών επισκέψεων.

Ένα επιλεγμένο μελισσοκομείο θεωρείται μολυσμένο από τον ιό (ABPV) όταν σε μία τουλάχιστον επιλεγμένη αποικία του μελισσοκομείου αυτού διαπιστώνεται μόλυνση από τον εν λόγω ιό.

6. «Προσβολή από βαρροϊκή ακαρίαση (βαρρόαση)»: Μια επιλεγμένη αποικία μελισσών θεωρείται ότι έχει προσβληθεί από βαρροϊκή ακαρίαση όταν κατά την επιθεώρησή της καταγράφονται τα τυπικά κλινικά συμπτώματα του νοσήματος και/ή όταν υπάρχει εργαστηριακή επιβεβαίωση κατόπιν εξέτασης συμπτωματικών δειγμάτων (γόνος, μέλισσες) που ελήφθησαν από τη συγκεκριμένη αποικία.

Ένα επιλεγμένο μελισσοκομείο θεωρείται προσβεβλημένο από βαρροϊκή ακαρίαση όταν σε μία τουλάχιστον επιλεγμένη αποικία του μελισσοκομείου αυτού διαπιστώνεται προσβολή από την εν λόγω ασθένεια.

7. «Προσβολή από νοζεμίαση»: Μια επιλεγμένη αποικία μελισσών θεωρείται ότι έχει προσβληθεί από νοζεμίαση όταν κατά την επιθεώρησή της καταγράφονται τα τυπικά κλινικά συμπτώματα του νοσήματος και ταυτόχρονα υπάρχει εργαστηριακή ανίχνευση, ποσοτικοποίηση σπόρων Nosema spp. και μοριακή ταυτοποίηση του γένους Nosema σε συμπτωματικά δείγματα μελισσών που ελήφθησαν από τη συγκεκριμένη αποικία.

Ένα επιλεγμένο μελισσοκομείο θεωρείται προσβεβλημένο από νοζεμίαση όταν σε μία τουλάχιστον επιλεγμένη αποικία του μελισσοκομείου αυτού διαπιστώνεται προσβολή από την εν λόγω ασθένεια.

8. «Προσβολή από χρόνια παράλυση (CBPV)»: Μια επιλεγμένη αποικία μελισσών θεωρείται ότι έχει προσβληθεί από χρόνια παράλυση όταν κατά την επιθεώρησή της καταγράφονται τα τυπικά κλινικά συμπτώματα του νοσήματος και ταυτόχρονα υπάρχει εργαστηριακή ανίχνευση τουλάχιστον 108 ιικών σωματιδίων ανά μέλισσα σε συμπτωματικά δείγματα μελισσών που ελήφθησαν από τη συγκεκριμένη αποικία.

Ένα επιλεγμένο μελισσοκομείο θεωρείται προσβεβλημένο από χρόνια παράλυση όταν σε μία τουλάχιστον επιλεγμένη αποικία του μελισσοκομείου αυτού διαπιστώνεται προσβολή από την εν λόγω ασθένεια.

9. «Προσβολή από αμερικάνικη σηψιγονία»: Μια επιλεγμένη αποικία μελισσών θεωρείται ότι έχει προσβληθεί από αμερικάνικη σηψιγονία όταν κατά την επιθεώρησή της καταγράφονται τα τυπικά κλινικά συμπτώματα του νοσήματος και ταυτόχρονα διαπιστώνεται εργαστηριακά η παρουσία βακίλων του είδους Paenibacillus larvae σε συμπτωματικά δείγματα γόνου που ελήφθησαν από τη συγκεκριμένη αποικία.

Ένα επιλεγμένο μελισσοκομείο θεωρείται προσβεβλημένο από αμερικάνικη σηψιγονία όταν σε μία τουλάχιστον επιλεγμένη αποικία του μελισσοκομείου αυτού διαπιστώνεται προσβολή από την εν λόγω ασθένεια.

10. «Προσβολή από ευρωπαϊκή σηψιγονία»: Μια επιλεγμένη αποικία μελισσών θεωρείται ότι έχει προσβληθεί από ευρωπαϊκή σηψιγονία όταν κατά την επιθεώρησή της καταγράφονται τα τυπικά κλινικά συμπτώματα του νοσήματος και ταυτόχρονα διαπιστώνεται εργαστηριακά η παρουσία βακτηρίων του είδους Melissococcus plutonius σε συμπτωματικά δείγματα γόνου που ελήφθησαν από τη συγκεκριμένη αποικία.

Ένα επιλεγμένο μελισσοκομείο θεωρείται προσβεβλημένο από ευρωπαϊκή σηψιγονία όταν σε μία τουλάχιστον επιλεγμένη αποικία του μελισσοκομείου αυτού διαπιστώνεται προσβολή από την εν λόγω ασθένεια.

11. «Προσβολή από Τροπιλαιλάπωση» Μια επιλεγμένη αποικία μελισσών θεωρείται ότι έχει προσβληθεί από Τροπιλαιλάπωση όταν εξωτικά ακάρεα του γένους Tropilaelaps spp. ταυτοποιούνται εργαστηριακά τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο (επιβεβαίωση από το CRL).

12. «Προσβολή από το μικρό σκαθάρι της κυψέλης (Aethina Tumida)» Μια επιλεγμένη αποικία μελισσών θεωρείται ότι έχει προσβληθεί από το μικρό σκαθάρι της κυψέλης όταν ύποπτα στοιχεία (αυγά, προνύμφες, ενήλικα έντομα) του σκαθαριού ταυτοποιούνται εργαστηριακά τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο (επιβεβαίωση από το CRL).

Α.3 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

1) Προκειμένου να αυξηθούν οι πιθανότητες επιτυχούς υλοποίησης του Προγράμματος εντός των προβλεπόμενων χρονικών ορίων, θα πρέπει, καθόλη τη διάρκεια εφαρμογής του, να διασφαλίζεται η αγαστή συνεργασία και η τακτική επικοινωνία μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων μερών.

2) Για την εξασφάλιση της καλύτερης δυνατής αντιπροσωπευτικότητας και την αποφυγή συστηματικών λαθών, η διαδικασία επιλογής των μελισσοκομείων και των μελισσοσμηνών, που θα διερευνηθούν στα πλαίσια του προγράμματος, θα πρέπει να στηρίζεται στις αρχές τις τυχαίας δειγματοληψίας.

3) Οι αρμόδιες/εμπλεκόμενες κτηνιατρικές αρχές, σε συνεργασία με τα υπεύθυνα ΚεΜ κάθε νομού, θα πρέπει να προσδιορίσουν, εντός του δεδομένου χρονικού πλαισίου για την υλοποίηση κάθε επίσκεψης και ανάλογα με τα τοπικά κλιματολογικά χαρακτηριστικά και τις σημαντικότερες ανθοφορίες - μελιτοφορίες της περιοχής τους, χρονικό διάστημα ενός μηνός (30ήμερο) μέσα στο οποίο θα πρέπει να ολοκληρώσουν τη διερεύνηση όλων των επιλεγμένων μελισσοκομείων του νομού ευθύνης τους.

4) Πρέπει να εξασφαλίζεται η διερεύνηση των ίδιων μελισσοκομείων και μελισσοσμηνών και στις τρείς προβλεπόμενες επισκέψεις.

5) Πριν από κάθε επίσκεψη στα επιλεγμένα μελισσοκομεία, θα ελέγχεται η παρουσία όλων των απαραίτητων υλικών και μέσων που θα απαιτηθούν για τη διεκπεραίωση των απαραίτητων ενεργειών (Παράρτημα 8).

6) Δεδομένου του αριθμού και του βαθμού δυσκολίας των παραμέτρων που πρέπει να εξεταστούν κατά τη διάρκεια των επισκέψεων στα μελισσοκομεία, κρίνεται σκόπιμη η διενέργειά τους από ομάδες δύο επιθεωρητών, κατά προτίμηση ενός κτηνιάτρου και ενός επόπτη μελισσοκομίας. Σε κάθε περίπτωση και εφόσον προκύπτουν ζητήματα που θέτουν σε κίνδυνο την εντός χρονικών ορίων επίτευξη των στόχων του Προγράμματος, παρέχεται η δυνατότητα τροποποίησης του προτεινόμενου σχήματος όσον αφορά, τόσο τον αριθμό, όσο και την ιδιότητα των επιθεωρητών (π.χ. 2 κτηνίατροι ή 2 επόπτες μελισσοκομίας ή 1 κτηνίατρος μόνος του ή 1 επόπτης μελισσοκομίας μόνος του).

7) Εξαιτίας του νομαδικού χαρακτήρα της ελληνικής μελισσοκομίας και των ενδεχόμενων, λόγω μετακινήσεων, πρακτικών δυσκολιών στην υλοποίηση του Προγράμματος, θα καταβάλλεται προσπάθεια ώστε οι προβλεπόμενες σ' ένα μελισσοκομείο επισκέψεις να μη συμπίπτουν με την απουσία από την έδρα του. Εφόσον κάτι τέτοιο είναι ανέφικτο και η μετακίνηση πραγματοποιείται εκτός των ορίων του νομού, οι αρμόδιες/εμπλεκόμενες κτηνιατρικές αρχές και τα υπεύθυνα ΚεΜ για τους νομούς προέλευσης των μελισσοκομείων, κατόπιν γνωστοποίησης της σχεδιαζόμενης μετακίνησης από τους μελισσοκόμους, θα πρέπει να ενημερώνουν τις αντίστοιχες αρμόδιες/εμπλεκόμενες κτηνιατρικές αρχές και τα ΚεΜ των περιοχών μετεγκατάστασης των μελισσοκομείων, προκειμένου να τα συμπεριλάβουν στο πρόγραμμα επισκέψεων της προσεχούς περιόδου. Στις περιπτώσεις επιλεγμένων μελισσοκομείων μεγάλης δυναμικότητας που οι μελισσοκόμοι διαχωρίζουν και μετακινούν σε διαφορετικές τοποθεσίες τα μελισσοσμήνη, θα πρέπει να διασφαλίζεται, κατόπιν ενημέρωσης του μελισσοκόμου, ότι οι επιλεγμένες αποικίες του μελισσοκομείου μεταφέρονται πάντα όλες μαζί και στην ίδια τοποθεσία. Τα συλλεγόμενα, σε επίπεδο ερωτηματολογίων και εργαστηριακών αποτελεσμάτων, δεδομένα από μετακινούμενα μελισσοκομεία, θα κοινοποιούνται επιπλέον στις αρμόδιες/εμπλεκόμενες κτηνιατρικές αρχές των νομών προέλευσης των μελισσοκομείων.

8) Απαραίτητη προϋπόθεση για τη σωστή εφαρμογή του Προγράμματος αποτελεί η διασφάλιση, κατά τη διάρκεια των προβλεπόμενων επισκέψεων, της επιτυχούς ταυτοποίησης των προς διερεύνηση επιλεγμένων μελισσοσμηνών κάθε επιλεγμένου μελισσοκομείου. Προς επίτευξη αυτού του σκοπού, όσα μελισσοσμήνη επιλέγονται να διερευνηθούν πρέπει για τις ανάγκες του Προγράμματος να αριθμούνται κατ' αύξοντα αριθμό (με αρχή το 1, 2 κ.ο.κ.), ο οποίος δεν πρέπει να συγχέεται με τυχόν άλλους αριθμούς κάθε κυψέλης και για να αποφευχθεί αυτό, συνιστάται πριν απ' τον εν λόγω αριθμό να προστεθεί το γράμμα «Π» (Πρόγραμμα). Π.χ. αν σε ένα μελισσοκομείο επιλεχθούν 15 μελισσοσμήνη, στο κάθε ένα από αυτά θα αποδοθεί ένας μοναδικός κωδικός αριθμός από το Π1 έως το Π15. Οι κυψέλες των μελισσοσμηνών αυτών, με τη χρήση των κατάλληλων μέσων, θα μαρκάρονται ευδιάκριτα και ανεξίτηλα (μπογιά, ανεξίτηλος μαρκαδόρος κλπ.) με τον εν λόγω κωδικό. Στις περιπτώσεις λήψης συμπωματικών δειγμάτων από επιπρόσθετες των επιλεγμένων αποικιών, θα πρέπει για λόγους ιχνηλασιμότητας κατά την εργαστηριακή διερεύνηση των δειγμάτων, οι επιπρόσθετες αποικίες κατά αντιστοιχία με την διαδικασία των επιλεγμένων να σημαίνονται με το γράμμα «Ε». Π.χ. αν σε ένα μελισσοκομείο ληφθούν συμπωματικά δείγματα από 5 επιπρόσθετα μελισσοσμήνη, στο κάθε ένα από

αυτά θα αποδοθεί ένας μοναδικός κωδικός αριθμός από το Ε1 έως το Ε5.

9) Επιβάλλεται η διασφάλιση της σωστής κωδικοποίησης και σήμανσης των λαμβανόμενων δειγμάτων, καθώς και η ακριβής ταύτιση των στοιχείων κάθε δείγματος με τις σχετικές καταχωρήσεις στα συνοδευτικά ερωτηματολόγια.

Β. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Β.1 ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΠΡΟΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Β.1.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

Πριν την έναρξη της πρώτης επίσκεψης, τα Τμήματα Κτηνιατρικής και Αγροτικής Οικονομίας των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας, σε συνεργασία με το αρμόδιο για τον εκάστοτε νομό Κέντρο Μελισσοκομίας, πρέπει να προχωρήσουν στην τυχαία επιλογή των προς διερεύνηση μελισσοκομείων, τηρώντας την κατανομή του πίνακα του Παραρτήματος. 2. Η εν λόγω επιλογή θα γίνει από τα καταχωρημένα στο Μητρώο Μελισσοκομικών Εκμεταλλεύσεων (Μητρώο) μελισσοκομεία, με τέτοιο τρόπο, ώστε σε κάθε περίπτωση να διασφαλίζεται η τυχαιότητα της διαδικασίας.

Πιο συγκεκριμένα, εάν το Μητρώο είναι διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή, τα μελισσοκομεία της λίστας αρχικά θα ταξινομούνται (sort) κατά αριθμό μελισσοσμηνών έτσι, ώστε η νέα σειρά κατάταξης να επιτρέπει την εύκολη ομαδοποίηση των μελισσοκομείων, σύμφωνα με τις τέσσερις προαναφερθείσες κλάσεις. Ακολούθως, σ' ένα κελί ενός υπολογιστικού φύλλου του Excel (2007 και νεότερες εκδόσεις) θα εισάγεται ο τύπος =RANDBETWEEN (Χ;Υ), όπου Χ ο αύξων αριθμός που αντιστοιχεί στο πρώτο και Υ ο αύξων αριθμός που αντιστοιχεί στο τελευταίο μελισσοκομείο κάθε κλάσης. Με τον τρόπο αυτό, και για κάθε πάτημα του πλήκτρου F9, θα προκύπτουν τυχαίοι ακέραιοι αριθμοί μεταξύ των δοσμένων ορίων Χ και Υ, που ο καθένας τους θα ταυτίζεται με τον αντίστοιχο αύξοντα αριθμό/μελισσοκομείο της συγκεκριμένης κλάσης. Η δημιουργία τυχαίων αριθμών θα συνεχίζεται μέχρι να φτάσουμε στο επιθυμητό μέγεθος του δείγματος για τη συγκεκριμένη κλάση και θα επαναλαμβάνεται για κάθε κλάση χωριστά. Π.χ.:

Α/Α ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ	ΚΛΑΣΗ	ΤΥΠΟΣ ΤΥΧΑΙΑΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΡΙΘΜΩΝ
1	Μελισσοκόμος Α	10	Κλάση 1-50	=RANDBETWEEN (1;3)
2	Μελισσοκόμος Β	25	»	
3	Μελισσοκόμος Γ	42	»	
4	Μελισσοκόμος Δ	67	Κλάση 51-150	=RANDBETWEEN (4;7)
5	Μελισσοκόμος Ε	88	»	
6	Μελισσοκόμος ΣΤ	120	»	
7	Μελισσοκόμος Ζ	140	»	
8	Μελισσοκόμος Η	158	Κλάση 151-300	=RANDBETWEEN (8;11)
9	Μελισσοκόμος Θ	200	»	
10	Μελισσοκόμος Ι	239	»	
11	Μελισσοκόμος ΙΑ	285	»	
12	Μελισσοκόμος ΙΒ	305	Κλάση 301+	=RANDBETWEEN (12;15)
13	Μελισσοκόμος ΙΓ	342	»	
14	Μελισσοκόμος ΙΔ	370	»	
15	Μελισσοκόμος ΙΕ	379	»	

Στις περιπτώσεις εκείνες που δεν απαιτείται η τυχαία κατά στρώματα δειγματοληψία, ο τύπος θα παίρνει τη μορφή = RANDBETWEEN (1;Υ) (2007 και νεότερες εκδόσεις) ή = RAND()*(Υ-1)+1 (2003 και νεότερες εκδόσεις), με το Υ να υποδηλώνει το συνολικό αριθμό καταγεγραμμένων μελισσοκομείων του νομού, οπότε η δημιουργία τυχαίων αριθμών θα συνεχίζεται μέχρι να φτάσουμε στο επιθυμητό μέγεθος του δείγματος για το συγκεκριμένο νομό. Οι ίδιοι τύποι μπορεί να χρησιμοποιούνται όταν συντρέχουν και οι τρεις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) το Μητρώο δεν τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή, β) δεν απαιτείται η τυχαία κατά στρώματα δειγματοληψία και γ) υπάρχει εξοικείωση χρήσης του Excel, οπότε οι παραγόμενοι αριθμοί μπορούν να αντιστοιχούνται στις αριθμημένες καταχωρήσεις του Μητρώου.

Εφόσον το Μητρώο δεν είναι διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή και απαιτείται η τυχαία κατά στρώματα δειγματοληψία ή η όλη παραπάνω διαδικασία κρίνεται δυσεφάρμοστη, για την τυχαία επιλογή του δείγματος μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται η μέθοδος της κλήρωσης με κάλπη, όπου κάθε αριθμημένος λαχνός ο οποίος κληρώνεται θα αντιπροσωπεύει ένα μελισσοκομείο μιας δεδομένης κλάσης ή του νομού συνολικά, ανάλογα με την πρόβλεψη του πίνακα του Παραρτήματος 2, μέχρι να συμπληρωθεί ο επιθυμητός αριθμός δειγμάτων (ο κάθε φορά κληρούμενος αριθμός δεν θα επανατοποθετείται στην κληρωτίδα).

Ειδικότερα για την εφαρμογή του τρέχοντος προγράμματος λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να διασφαλιστεί

μετά την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων διαδικασιών τυχαίας επιλογής μελισσοκομείων, η ανανέωση κατά το 1/3 τουλάχιστον των μελισσοκομείων που επιλέχθηκαν με την ίδια διαδικασία κατά την εφαρμογή του πιλοτικού προγράμματος χρονικής περιόδου 2012-2013. Προκειμένου να τηρηθεί η ανωτέρω προϋπόθεση με τη συμμετοχή νέων επιλεγμένων μελισσοκομείων σε ποσοστό 1/3 περίπου από τον υφιστάμενο εθνικό κατάλογο των επιλεγμένων μελισσοκομείων του πιλοτικού προγράμματος 2012-2103, θα πρέπει όλες οι ανωτέρω διαδικασίες τυχαίας επιλογής να επαναληφθούν, προκειμένου να επιτευχθεί ο συγκεκριμένος στόχος της ανανέωσης στο επιλεγμένο δείγμα των μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων που θα συμμετάσχουν στην εφαρμογή του προγράμματος 2013-2014.

Η τεκμηρίωση της απόφασης για ανανέωση κατά 1/3 του καταλόγου των μελισσοκόμων για την εφαρμογή του προγράμματος 2013-2014 βασίζεται στη βελτίωση της αντιπροσωπευτικότητας του επιλεγμένου δείγματος και στην πρόβλεψη πιθανής ενδεχόμενης άρνησης συμμετοχής επιλεγμένων στο πρόγραμμα 2012-2013 μελισσοκόμων, εξαιτίας των πολλαπλών επαναλαμβανομένων επισκέψεων που θα διενεργηθούν στα μελισσοκομεία τους για ένα επιπλέον έτος σύμφωνα με το σχεδιασμό της επέκτασης του προγράμματος.

Μετά την ολοκλήρωση της ταυτοποίησης των μελισσοκομείων που θα ενταχθούν στο Πρόγραμμα, πρέπει να πραγματοποιηθεί η πρώτη επικοινωνία με τους υπεύθυνους μελισσοκόμους, προκειμένου να επιβεβαιωθεί σε πρώτη φάση η διάθεση συνεργασίας εκ μέρους τους και να διευκολυνθεί συνολικότερα η εγκατάσταση ενός διαύλου επικοινωνίας που θα επιτρέψει την απρόσκοπτη υλοποίηση του Προγράμματος για τον προγραμματισμό των τριών επισκέψεων, την έγκαιρη πληροφόρηση ημερομηνιών και τοποθεσιών σε περιπτώσεις μετακινήσεων, την παροχή σωστού ιστορικού, την κλινική εξέταση και συλλογή δειγμάτων από τις επιλεγμένες αποικίες κ.λπ. Σε ενδεχόμενη άρνηση συνεργασίας του μελισσοκόμου, που πιθανώς καθιστά τη μελλοντική διερεύνηση ενός ήδη επιλεγμένου μελισσοκομείου προβληματική, αυτό θα αντικαθίσταται από το αμέσως επόμενο στο Μητρώο.

Β.1.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ

Ο αριθμός των μελισσοσμηνών ενός επιλεγμένου μελισσοκομείου, που θα αποτελέσουν το αντικείμενο διερεύνησης των επιθεωρητών στις τρεις προγραμματισμένες επισκέψεις, θα προκύπτει, ανάλογα με το συνολικό αριθμό τους, από τον πίνακα 1. Στο συνολικό αυτό αριθμό θα υπολογίζονται τα μελισσοσμήνη εκείνα που ο μελισσοκόμος θεωρεί ζωντανά και ικανά να ανταπεξέλθουν τη χειμερινή περίοδο.

Πίνακας 1

Συνολικός αριθμός μελισσοσμηνών στο μελισσοκομείο	<10	20	40	60	80	100	120	200	400	1000
Αριθμός μελισσοσμηνών που θα διερευνηθούν	Όλα	13	16	17	18	18	19	19	20	20

Τα μελισσοσμήνη πρέπει να επιλέγονται με τυχαίο τρόπο, σε αντιστοιχία με τις μεθόδους που περιγράφηκαν στην παρ. Β.1.1. του παρόντος παραρτήματος. Στη συνέχεια, οι αποικίες που επιλέγονται, αλλά και όποιες επιπρόσθετες αποικίες εκτός του τυχαίου επιλεγμένου δείγματος επιθεωρηθούν θα σημαίνονται επιπλέον, σύμφωνα με την απαίτηση του σημείου 8) της παρ. Α.3 του παρόντος παραρτήματος. Επιλεγμένες αποικίες που κατά την πρώτη επίσκεψη διαπιστώνεται ότι είναι νεκρές, θα αντικαθίστανται με τυχαίο τρόπο από άλλες έτσι, ώστε να μη μεταβάλλεται ο συνολικός προς διερεύνηση αριθμός τους.

Β.2 ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΑΝΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Β.2.1 ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ (ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ 2013)

Διενεργείται μετά το πέρας της παραγωγικής περιόδου και πριν την περίοδο διαχείμασης των αποικιών. Ως χρονικό πλαίσιο, εντός του οποίου οι αρμόδιες/εμπλεκόμενες κτηνιατρικές αρχές σε συνεργασία με τα ΚεΜ θα πρέπει να προσδιορίσουν το 30ήμερο πραγματοποίησης των πρώτων επισκέψεων, ορίζεται το δίμηνο Οκτωβρίου - Νοεμβρίου. Ωστόσο, όταν κάποια από τα μετακινούμενα μελισσοκομεία δεν είναι στην έδρα τους το συγκεκριμένο 30ήμερο, ή έχουν προκύψει καθυστερήσεις στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του προγράμματος, μπορούν κατά παρέκκλιση να δειγματιστούν και εκτός του καθορισμένου 30ήμερου, πάντα όμως εντός του χρονικού πλαισίου Οκτωβρίου - Νοεμβρίου. Εφόσον κρίνεται αδύνατη η επίσκεψη ενός επιλεγμένου μελισσοκομείου στην έδρα του εντός του παραπάνω δίμηνου χρονικού πλαισίου, λόγω μετακίνησής του, θα ακολουθείται η διαδικασία του σημείου 7) της παρ. Α.3 του παρόντος παραρτήματος (ενημέρωση της αρμόδιας αρχής και του υπεύθυνου ΚεΜ για το νομό στον οποίο έχει μετακινηθεί, οι οποίοι πρέπει να ρυθμίσουν με τον μελισσοκόμο την ημερομηνία πρώτης επίσκεψης). Εφόσον ούτε και με τον τρόπο αυτό δεν είναι δυνατή η επίσκεψη του καθορισμένου μελισσοκομείου, θα καθορίζεται από το Μητρώο, το αμέσως επόμενο μελισσοκομείο που πρέπει να δειγματιστεί πάντα μέσα στο συγκεκριμένο 30ήμερο.

Κατά την άφιξη των επιθεωρητών στο μελισσοκομείο θα ακολουθείται η διαδικασία επιλογής μελισσοσμηνών της παρ. Β.1.2 του παρόντος παραρτήματος.

Στη συνέχεια θα ακολουθεί η συμπλήρωση του σχετικού με την πρώτη επίσκεψη ερωτηματολογίου ως προς το μέρος των γενικών πληροφοριών του (πληροφορίες μελισσοκόμου, τοποθεσία μελισσοκομείου, περιβαλλοντικές πληροφορίες κ.λπ.).

Μετά το πέρας συμπλήρωσής του, οι επιθεωρητές θα προβαίνουν στην εξέταση των επιλεγμένων μελισσοσμηνών σε δύο στάδια. Αρχικά θα διενεργείται εξωτερική επιθεώρηση της κυψέλης, ενώ στη συνέχεια θα ακολουθεί το άνοιγμα και η επιθεώρηση στο εσωτερικό της κυψέλης. Εάν κατά το άνοιγμα της κυψέλης διαπιστωθεί ότι μια προεπιλεγμένη αποικία μελισσών είναι νεκρή, τότε θα απορρίπτεται από το Πρόγραμμα και θα επιλέγεται με τυχαίο τρόπο μία άλλη. Προεπιλεγμένες αποικίες που διαπιστώνονται αδύναμες και σε κακή κατάσταση, ακόμα και αν οι επιθεωρητές κρίνουν

ότι δε θα επιβιώσουν του χειμώνα, δε θα αποκλείονται από το δείγμα.

Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω διαδικασίας εξέτασης των επιλεγμένων μελισσοσμηνών, οι επιθεωρητές διενεργούν δύο δειγματοληψίες: Μία συστηματική (βασίζεται στη λήψη δειγμάτων ανεξάρτητα από συμπτώματα ασθένειας σε όλα τα επιλεγμένα μελισσοσμήνη όλων των επιλεγμένων μελισσοκομείων) και μία συμπτωματική (βασίζεται στη λήψη δειγμάτων στη βάση παρουσίας συμπτωμάτων). Στα πλαίσια της συστηματικής και συμπτωματικής δειγματοληψίας, θα λαμβάνουν τα κατάλληλα δείγματα σύμφωνα με το μέρος του Πίνακα 2 που αναφέρεται στην 1η επίσκεψη και τη διαδικασία των παραγράφων Γ.1.1 και Γ.1.2 του παρόντος παραρτήματος.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στη σωστή συμπλήρωση του σχετικού ερωτηματολογίου μετά τις δειγματοληψίες, αναφορικά με την ορθή καταγραφή των παρατηρούμενων συμπτωμάτων και των στοιχείων ταυτοποίησης των δειγμάτων από κάθε μελισσοσμήνος.

Πίνακας 2

	Δείγματα	Μελισσοσμήνη (αποικίες) προς δειγματοληψία	Διερεύνηση	Εμπλεκόμενα εργαστήρια
Επίσκεψη Νο 1 πριν την περίοδο διαχείμασης	Συστηματικά δείγματα			
	Ζωντανές μέλισσες ευρισκόμενες εσωτερικά στις κυψέλες (300) για τη διερεύνηση ακάρεων	Όλα τα τυχαίως επιλεγμένα μελισσοσμήνη θα πρέπει να δειγματίζονται	- Παρασίτωση από άκαρι Varroa destructor - Ανίχνευση ακάρεων Tropilaelaps spp.	Το δείγμα για τα ακάρεα (300) σύμφωνα με την κατανομή του παραρτήματος 3
	Δείγματα επί συμπτωματικών μελισσοσμηνών			
	Δείγμα συμπτωματικού γόνου (κηρήθρα 10Χ10 cm ή/και δείγματα αποκλειστικά από νύμφες, προνύμφες σε φιαλίδια Eppendorf)	Τυχαίως επιλεγμένα μελισσοσμήνη με κλινικά συμπτώματα στο γόνο + επιπρόσθετες συμπτωματικές αποικίες	- Βαρρόαση/ Τροπιλαιλάπωση - Σηψιγονίες	Σύμφωνα με την κατανομή του παραρτήματος 3
	Συμπτωματικά δείγματα μελισσών (30)	Τυχαίως επιλεγμένα μελισσοσμήνη με κλινικά συμπτώματα στις ενήλικες μέλισσες + επιπρόσθετες συμπτωματικές αποικίες	- Βαρρόαση/ Τροπιλαιλάπωση - Νοζεμίαση - Χρόνια Παράλυση των μελισσών (CBPV) - Παραμορφωτικός ιός των φτερών (DWV) και Ιός της Οξείας Παράλυσης των Μελισσών (ABPV)	Σύμφωνα με την κατανομή του παραρτήματος 3
	- Ύποπτα δείγματα ακάρεων (όμοια με Tropilaelaps spp.) - Δείγμα σκαθαριών, ύποπτες προνύμφες ή αυγά.	Κάθε τυχαίως επιλεγμένο μελισσοσμήνος με ύποπτα στοιχεία + επιπρόσθετες ύποπτες προσβολής αποικίες	- Ταυτοποίηση Tropilaelaps spp. - Ταυτοποίηση Aethina tumida	- Σύμφωνα με την κατανομή του παραρτήματος 3 - Επικύρωση από το Ευρωπαϊκό Εργαστήριο Αναφοράς (EURL)

	Δείγματα επί συμπτωματικών μελισσοσμηνών			
Επίσκεψη Νο 2 μετά το χειμώνα και επίσκεψη Νο 3 κατά την παραγωγική περίοδο	Δείγμα συμπτωματικού γόνου (κηρήθρα 10Χ10 cm ή/και δείγματα αποκλειστικά από νύμφες, προνύμφες σε φιαλίδια Eppendorf)	Τυχαίως επιλεγμένα μελισσοσμήνη με κλινικά συμπτώματα στο γόνο + επιπρόσθετες συμπτωματικές αποικίες	- Βαρρόαση/ Tropilaelaps spp. - Σηψιγονίες	Σύμφωνα με την κατανομή του παραρτήματος 3
	Συμπτωματικά δείγματα μελισσών (30)	Τυχαίως επιλεγμένα μελισσοσμήνη με κλινικά συμπτώματα στις ενήλικες μέλισσες + επιπρόσθετες συμπτωματικές αποικίες	- Βαρρόαση/ Τροπιλαιλάπωση - Νοζεμίαση - Χρόνια Παράλυση των Μελισσών (CBPV) - Παραμορφωτικός ιός των φτερών (DWV) και Ιός της Οξείας Παράλυσης των Μελισσών (ABPV)	Σύμφωνα με την κατανομή του παραρτήματος 3
	- Ύποπτα δείγματα ακάρεων (όμοια με Tropilaelaps spp.) - Δείγμα σκαθαριών, ύποπτες προνύμφες ή αυγά	Κάθε τυχαίως επιλεγμένο μελισσοσμήνος με ύποπτα στοιχεία + επιπρόσθετες ύποπτες προσβολής αποικίες	- Ταυτοποίηση Tropilaelaps spp. - Ταυτοποίηση Aethina tumida	- Σύμφωνα με την κατανομή του παραρτήματος 3 - Επικύρωση από το Ευρωπαϊκό Εργαστήριο Αναφοράς (EURL)

Τέλος, τα συλλεγόμενα δείγματα θα συσκευάζονται, θα σημαίνονται με τη δέουσα προσοχή και θα αποστέλλονται στα αρμόδια εργαστήρια του Παραρτήματος 3 σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους Γ.2, Γ.3 και Γ.4 του παρόντος παραρτήματος και συνοδευόμενα πάντα από το σχετικό ερωτηματολόγιο.

Β.2.2 ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ (ΤΕΛΟΣ ΧΕΙΜΩΝΑ-ΑΡΧΗ ΑΝΟΙΞΗΣ 2014)

Διενεργείται μετά την περίοδο διαχείμασης των αποικιών και πριν την έναρξη της παραγωγικής περιόδου, ενώ θα καταβάλλεται προσπάθεια, ώστε η επίσκεψη στα επιλεγμένα μελισσοκομεία και αποικίες να πραγματοποιείται πριν αρχίσει η αναμενόμενη αύξηση του πληθυσμού των αποικιών. Ως χρονικό πλαίσιο, εντός του οποίου οι αρμόδιες/εμπλεκόμενες κτηνιατρικές αρχές σε συνεργασία με τα ΚεΜ θα πρέπει να προσδιορίσουν το 30ήμερο πραγματοποίησης των δεύτερων επισκέψεων, ορίζεται το δίμηνο Φεβρουαρίου - Μαρτίου (π.χ. 1-30 Μαρτίου, 15 Φεβρουαρίου - 15 Μαρτίου κ.λπ.). Ωστόσο, όταν κάποια από τα μετακινούμενα μελισσοκομεία δεν είναι στην έδρα τους το συγκεκριμένο 30ήμερο, ή έχουν προκύψει καθυστερήσεις στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του προγράμματος, μπορούν κατά παρέκκλιση να δειγματιστούν και εκτός του καθορισμένου 30ήμερου, πάντα όμως εντός του χρονικού πλαισίου Φεβρουαρίου-Μαρτίου. Εφόσον κρίνεται αδύνατη η επίσκεψη ενός επιλεγμένου μελισσοκομείου στην έδρα του εντός του παραπάνω δίμηνου χρονικού πλαισίου, λόγω μετακίνησής του, θα ακολουθείται η διαδικασία του σημείου 7) της παρ. Α.3 του παρόντος παραρτήματος (ενημέρωση της αρμόδιας αρχής και του υπεύθυνου ΚεΜ για το νομό στον οποίο έχει μετακινηθεί, οι οποίοι πρέπει να ρυθμίσουν με τον μελισσοκόμο την ημερομηνία δεύτερης επίσκεψης).

Μετά την άφιξη των επιθεωρητών στο μελισσοκομείο, θα καταγράφονται οι γενικές πληροφορίες που προβλέπονται στο σχετικό με τη δεύτερη επίσκεψη ερωτηματολόγιο. Σε αυτό το στάδιο θα ζητούνται επιπλέον πληροφορίες για α) τον, κατά δήλωση του μελισσοκόμου, συνολικό αριθμό νεκρών αποικιών του μελισσοκομείου, ώστε να εκτιμηθεί το ποσοστό θνησιμότητας σε αυτό β) τις επιλεγμένες αποικίες που δεν υπάρχουν πλέον για λόγους άλλους από τη θνησιμότητα (π.χ. τυχόν πουλήθηκαν, χαρίστηκαν και μετακινήθηκαν στο μεσοδιάστημα μεταξύ πρώτης και δεύτερης επίσκεψης), γ) τις επιλεγμένες αποικίες που στο μεσοδιάστημα της πρώτης και της δεύτερης επίσκεψης συγχωνεύτηκαν, προσδιορίζοντας την αιτία.

Μετά το πέρας συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, οι επιθεωρητές θα προβαίνουν στην εξέταση των επιλεγμένων μελισσοσμηνών σε δύο στάδια. Αρχικά θα διενεργείται εξωτερική επιθεώρηση της κυψέλης, ενώ στη συνέχεια θα ακολουθεί το άνοιγμα και η επιθεώρηση στο εσωτερικό της. Στο στάδιο της εσωτερικής επιθεώρησης θα καταγράφονται μεταξύ άλλων τα μελισσοσμήνη εκείνα που εμφανίζουν «θνησιμότητα διαχείμασης» σύμφωνα με τον ορισμό του σημείου 1) της παρ. Α.2 του παρόντος παραρτήματος, προκειμένου να εκτιμηθεί το ποσοστό θνησιμότητας των επιλεγμένων αποικιών.

Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω διαδικασίας εξέτασης των επιλεγμένων μελισσοσμηνών, οι επιθεωρητές, στα πλαίσια της συμπτωματικής μόνο δειγματοληψίας που διενεργούν, θα λαμβάνουν τα κατάλληλα δείγματα σύμφωνα με το μέρος του Πίνακα 2 που αναφέρεται στη 2η και 3η επίσκεψη και τη διαδικασία της παραγράφου Γ.1.2 του παρόντος παραρτήματος.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στη σωστή συμπλήρωση του σχετικού ερωτηματολογίου του αναφορικά με την ορθή καταγραφή των παρατηρούμενων συμπτωμάτων και των στοιχείων ταυτοποίησης των δειγμάτων από κάθε μελισσοσμήνος.

Τέλος, τα συλλεγόμενα δείγματα θα συσκευάζονται, θα σημαίνονται και θα αποστέλλονται στα αρμόδια εργαστήρια του Παραρτήματος 3 σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους Γ.2, Γ.3 και Γ.4 του παρόντος

παραρτήματος και συνοδευόμενα πάντα από το σχετικό ερωτηματολόγιο.

Β.2.3 ΤΡΙΤΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ (ΤΕΛΟΣ ΑΝΟΙΞΗΣ - ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2014)

Διενεργείται κατά την παραγωγική περίοδο της μέλισσας. Ως χρονικό πλαίσιο, εντός του οποίου οι αρμόδιες/εμπλεκόμενες κτηνιατρικές αρχές σε συνεργασία με τα ΚεΜ θα πρέπει να προσδιορίσουν το 30ήμερο πραγματοποίησης των τρίτων επισκέψεων, ορίζεται το τρίμηνο Μαΐου - Ιουλίου (π.χ. 1-30 Ιουνίου, 15 Ιουνίου - 15 Ιουλίου κ.λπ.). Ωστόσο, όταν κάποια από τα μετακινούμενα μελισσοκομεία δεν είναι στην έδρα τους το συγκεκριμένο 30ήμερο, ή έχουν προκύψει καθυστερήσεις στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του προγράμματος, μπορούν κατά παρέκκλιση να δειγματιστούν και εκτός του καθορισμένου 30ήμερου, πάντα όμως εντός του χρονικού πλαισίου Μαΐου - Ιουλίου. Εφόσον κρίνεται αδύνατη η επίσκεψη ενός επιλεγμένου μελισσοκομείου στην έδρα του εντός του παραπάνω τρίμηνου χρονικού πλαισίου, λόγω μετακίνησής του, θα ακολουθείται η διαδικασία του σημείου 7) της παρ. Α.3 του παρόντος παραρτήματος (ενημέρωση της αρμόδιας αρχής και του υπεύθυνου ΚεΜ για το νομό στον οποίο έχει μετακινηθεί, οι οποίοι πρέπει να ρυθμίσουν με τον μελισσοκόμο την ημερομηνία τρίτης επίσκεψης).

Μετά την άφιξη των επιθεωρητών στο μελισσοκομείο, θα καταγράφονται οι γενικές πληροφορίες που προβλέπονται στο σχετικό με την τρίτη επίσκεψη ερωτηματολόγιο. Σε αυτό το στάδιο θα ζητούνται επιπλέον πληροφορίες για α) τον, κατά δήλωση του μελισσοκόμου, συνολικό αριθμό νεκρών αποικιών του μελισσοκομείου, ώστε να εκτιμηθεί το ποσοστό θνησιμότητας σε αυτό β) τις επιλεγμένες αποικίες που δεν υπάρχουν πλέον για λόγους άλλους από τη θνησιμότητα (π.χ. τυχόν πουλήθηκαν, χαρίστηκαν και μετακινήθηκαν στο μεσοδιάστημα μεταξύ δεύτερης και τρίτης επίσκεψης), γ) τις επιλεγμένες αποικίες που στο μεσοδιάστημα της δεύτερης και της τρίτης επίσκεψης συγχωνεύτηκαν, προσδιορίζοντας την αιτία.

Μετά το πέρας συμπλήρωσής του, οι επιθεωρητές θα προβαίνουν στην εξέταση των επιλεγμένων μελισσοσμηνών σε δύο στάδια. Αρχικά θα διενεργείται εξωτερική επιθεώρηση της κυψέλης, ενώ στη συνέχεια θα ακολουθεί το άνοιγμα και η επιθεώρηση στο εσωτερικό της. Στο στάδιο της εσωτερικής επιθεώρησης θα καταγράφονται μεταξύ άλλων τα μελισσοσμήνη εκείνα που εμφανίζουν «θνησιμότητα μεσοπεριόδου» σύμφωνα με τον ορισμό του σημείου 2) της παρ. Α.2 του παρόντος παραρτήματος, προκειμένου να εκτιμηθεί το ποσοστό θνησιμότητας των επιλεγμένων αποικιών.

Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω διαδικασίας εξέτασης των επιλεγμένων μελισσοσμηνών, οι επιθεωρητές, στα πλαίσια της συμπτωματικής μόνο δειγματοληψίας που διενεργούν, θα λαμβάνουν τα κατάλληλα δείγματα σύμφωνα με το μέρος του Πίνακα 2 που αναφέρεται στη 2η και 3η επίσκεψη και τη διαδικασία της παραγράφου Γ.1.2 του παρόντος παραρτήματος.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στη σωστή συμπλήρωση του σχετικού ερωτηματολογίου αναφορικά με την ορθή καταγραφή των παρατηρούμενων συμπτωμάτων και των στοιχείων ταυτοποίησης των δειγμάτων από κάθε μελισσοσμήνος.

Τέλος, τα συλλεγόμενα δείγματα θα συσκευάζονται, θα σημαίνονται και θα αποστέλλονται στα αρμόδια εργαστήρια του Παραρτήματος 3 σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους Γ.2, Γ.3 και Γ.4 του παρόντος παραρτήματος και συνοδευόμενα πάντα από το σχετικό ερωτηματολόγιο.

Β.3 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Τα εμπλεκόμενα στο Πρόγραμμα ΚτΕ και ΚΚΙ του Παραρτήματος 3 της παρούσας, θα παραλαμβάνουν τα αποστελλόμενα, από τους αντιστοιχισμένους σε αυτά νομούς, δείγματα και ερωτηματολόγια και θα προβαίνουν στη διερεύνηση των ασθενειών και των παθογόνων παραγόντων που ορίζονται στο ίδιο Παράρτημα, διενεργώντας τις εργαστηριακές εξετάσεις του Παραρτήματος 5. Η τελική γνωμάτευση που κατά βάση είναι δική τους αρμοδιότητα, θα προκύπτει από τη συνδυασμένη αξιολόγηση των καταγεγραμμένων στα ερωτηματολόγια πληροφοριών και των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών εξετάσεων σύμφωνα πάντα με τους ορισμούς (case definitions) της παραγράφου Α.2 του παρόντος παραρτήματος.

Ειδικά για την προβλεπόμενη διερεύνηση της νοζεμίασης στα συμπτωματικά δείγματα που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια των τριών επισκέψεων, τα αρμόδια ΚτΕ και το ΚΚΙΑ του Παραρτήματος 3 της παρούσας, οφείλουν μετά την ολοκλήρωση του αρχικού σταδίου της διάγνωσης (εύρεση και καταμέτρηση σπόρων Nosema spp.) να αποθηκεύουν τα θετικά στην ασθένεια δείγματα σύμφωνα με την παρ. Γ.4 του παρόντος παραρτήματος με σκοπό εντός εύλογου χρονικού διαστήματος τα δείγματα να αποστέλλονται κατόπιν επικοινωνίας με διαβιβαστικό έγγραφο (Παράρτημα 6 της παρούσας) στο ΚΚΙΘ για περαιτέρω διαγνωστικές εξετάσεις που αφορούν την διενέργεια των κατάλληλων μοριακών τεχνικών (PCR) για την ταυτοποίηση του γένους Nosema (Nosema apis και Nosema cerenae).

Όσον αφορά την υποχρεωτική διερεύνηση τού ιού της χρόνιας παράλυσης των μελισσών (CBPV) σε συμπτωματικά δείγματα που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια των τριών επισκέψεων, το αρμόδιο Ινστιτούτο του ΚΚΙΑ οφείλει να αποθηκεύσει σύμφωνα με την παρ. Γ.4 του παρόντος παραρτήματος όλα τα απεσταλμένα δείγματα και, εφόσον δεν έχει ολοκληρώσει την ανάπτυξη της κατάλληλης εργαστηριακής μεθόδου, να τα αποστείλει κατόπιν επικοινωνίας στο αρμόδιο Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς.

Για την προαιρετική διερεύνηση των δύο ιών (DWV και ABPV), τα συμπτωματικά δείγματα των τριών επισκέψεων θα προωθούνται μετά από επικοινωνία στο αρμόδιο Ινστιτούτο (Ι.ΛΟΙ.ΠΑ.Ν) του ΚΚΙΑ για τη διενέργεια των απαραιτήτων μοριακών εξετάσεων, εφόσον έχει διασφαλιστεί επάρκεια διαγνωστικών αντιδραστηρίων και αναλώσιμων.

Γ. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Γ.1 ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ - ΓΕΝΙΚΑ

Αφού υλοποιηθούν οι προγενέστερες της εξέτασης των μελισσοσμηνών ενέργειες στα πλαίσια της εκάστοτε επίσκεψης, αρχικά, θα επιθεωρείται ο χώρος μπροστά στην είσοδο και περιμετρικά της κυψέλης, το καπάκι της και η σανίδα πτήσης, για τη διαπίστωση νεκρών μελισσών ή/και μελισσών με χαρακτηριστικά κλινικά συμπτώματα, διαταραχές στη συμπεριφορά και

μορφολογικές ανωμαλίες. Στη διαδικασία αυτή πρέπει να διατίθεται αρκετός χρόνος και να επιδεικνύεται ιδιαίτερα σχολαστικότητα, ενώ σε περίπτωση ανεύρεσης τέτοιων μελισσών θα ακολουθεί η λήψη των προβλεπόμενων δειγμάτων στα πλαίσια της συμπτωματικής δειγματοληψίας.

Στη συνέχεια και με τη βοήθεια του μελισσοκόμου, θα καπνίζεται η κυψέλη από την είσοδό της και θα αφαιρείται το εσωτερικό καπάκι της το οποίο και θα τοποθετείται ανάποδα μπροστά από αυτήν. Θα ακολουθεί νέος καπνισμός από πάνω και ανάμεσα στα πλαίσια της κυψέλης. Μετά τον καπνισμό θα ακολουθεί επιθεώρηση του εσωτερικού της κυψέλης για την τυχόν διαπίστωση παρόμοιων με παραπάνω ευρημάτων και ανάλογα με τον εφαρμοζόμενο τύπο δειγματοληψίας (συστηματική ή/και συμπτωματική), θα συλλέγονται, με τη διαδικασία των παραγράφων Γ.1.1 ή/και Γ.1.2, τα προβλεπόμενα δείγματα.

Για τη διευκόλυνση ιδιαίτερα των απαιτητικών και εκτεταμένων διαδικασιών δειγματοληψίας, όταν η επίσκεψη διενεργείται από δύο επιθεωρητές, συστήνεται το ένα άτομο να ασχολείται με το χειρισμό των πλαισίων και των δειγμάτων και το άλλο με την προετοιμασία-σήμανση των συσκευασιών και τη συμπλήρωση του σχετικού ερωτηματολογίου.

Επισημαίνεται ότι κατά τη δειγματοληψία πρέπει να τηρούνται κάποιες γενικές αρχές υγιεινής και ασφάλειας, όπως α) η χρήση, όπου εφικτό, κατάλληλης καθαρής ενδυμασίας και μέσων ατομικής προστασίας (φόρμα μελισσοκόμου, προστατευτικό κάλυμμα κεφαλής, δερμάτινων γαντιών), β) η χρήση γαντιών μιας χρήσεως που ειδικά στο ενδεχόμενο λήψης συμπτωματικών δειγμάτων οφείλουν να αλλάζονται στο ενδιάμεσο της συλλογής τους για την αποφυγή τυχόν επιμολύνσεων, γ) η προτίμηση υλικών μιας χρήσης, που απορρίπτονται εκτός του χώρου του μελισσοκομείου, για την ξεχωριστή λήψη και συσκευασία των δειγμάτων από κάθε αποικία (π.χ. ειδικές πλαστικές σπάτουλες ή οδοντογλυφίδες με αμβλύ άκρο για την απευθείας δειγματοληψία συμπτωματικών προνυμφών/νυμφών), ειδάλλως, στην περίπτωση επαναχρησιμοποιούμενου εξοπλισμού (π.χ. λαβίδες), θα πρέπει στο ενδιάμεσο της εξέτασης δύο αποικιών και ύστερα από το τέλος της επίσκεψης στο μελισσοκομείο αυτός να απολυμαίνεται με τη χρήση απολυμαντικών (π.χ. οινόπνευμα) και οπωσδήποτε θερμότητας (π.χ. φλόγιστρο, αναπτήρας).

Γ.1.1 ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ

Διενεργείται μόνο κατά τη διάρκεια της πρώτης επίσκεψης προκειμένου να εξεταστεί και να προσδιοριστεί ο βαθμός παρασίτωσης από το άκαρι Varroa destructor (και ταυτόχρονα για τυχόν ανίχνευση και ακάρεων Tropilaelaps spp.).

Συνίσταται στη λήψη δείγματος 300 ζωντανών ενήλικων μελισσών από το εσωτερικό των κυψελών όλων των επιλεγμένων μελισσοσμηνών απ' όλα τα μελισσοκομεία.. Ακολούθως οι 300 συλλεγμένες μέλισσες, θα αποστέλλονται στα αρμόδια για τη διερεύνηση της βαρροϊκής ακαρίασης κτηνιατρικά εργαστήρια του Παραρτήματος 3. Αντίγραφο του συμπληρωμένου ερωτηματολογίου της πρώτης επίσκεψης θα πρέπει να συνοδεύει την συγκεκριμένη αποστολή.

Για τη συλλογή των μελισσών θα λαμβάνεται πλαίσιο κηρήθρας με ασφράγιστο γόνο, προσέχοντας να μην είναι πάνω του η βασίλισσα. Το πλαίσιο θα κρατείται ακίνητο σε κατακόρυφη θέση και, αφού τοποθετηθεί η κατάλληλη συσκευασία πλησίον του πλαισίου, με ήπιους χειρισμούς - κινήσεις της ίδιας της συσκευασίας ή της μελισσοκομικής σκούπας ή οποιουδήποτε άλλου κατάλληλου μέσου, οι καπνισμένες μέλισσες θα ωθούνται εντός της συσκευασίας. Η συλλογή των συστηματικών μελισσών συστήνεται να γίνεται από περισσότερα του ενός πλαισίων.

Γ.1.2 ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΙΚΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ

Διενεργείται κατά τη διάρκεια και των τριών επισκέψεων σε κάθε επιλεγμένη και επιπρόσθετη αποικία μελισσών που διαπιστώνονται κλινικά συμπτώματα/διαταραχές που θέτουν υποψία για προσβολή από βαρροϊκή ακαρίαση, νοζεμίαση, αμερικάνικη σηψιγονία, ευρωπαϊκή σηψιγονία, χρόνια παράλυση (CBPV), οξεία παράλυση (ABPV), ιό των παραμορφωμένων φτερών (DWV), Τροπιλαιλάπωση και Aethina Tumida. Στην περίπτωση της πρώτης επίσκεψης πραγματοποιείται ανεξάρτητα και επιπλέον της συστηματικής δειγματοληψίας.

Ανάλογα με τον ύποπτο παθογόνο παράγοντα συνίσταται στη λήψη δειγμάτων συμπτωματικών μελισσών, γόνου και εξωπαρασίτων ως εξής:

1) Στις επιλεγμένες αποικίες και σε τυχόν επιπρόσθετες αποικίες εκτός τυχαίου δείγματος που κατά την εξωτερική ή/και εσωτερική επιθεώρηση της κυψέλης διαπιστώνονται κλινικά συμπτώματα στις ενήλικες μέλισσες (υποψία προσβολής από βαρροϊκή ακαρίαση, νοζεμίαση, χρόνια παράλυση, οξεία παράλυση (ABPV), ιό των παραμορφωμένων φτερών (DWV), και Τροπιλαιλάπωση), θα λαμβάνονται κατά προτεραιότητα δείγματα τουλάχιστον 30 ζωντανών μελισσών με συμπτώματα ή μη φυσιολογική συμπεριφορά (κατά προτίμηση αυτών που διαπιστώνονται κατά την εξωτερική επιθεώρηση της αποικίας). Εφόσον είναι εφικτή η ταυτοποίηση μελισσών με ξεχωριστά συμπτώματα, τα δείγματα θα ομαδοποιούνται και θα διαχωρίζονται συλλέγοντας τουλάχιστον 30 ζωντανές μέλισσες με το ίδιο κλινικό σύμπτωμα και για όσα συμπτώματα παρατηρούνται. Όταν ο αριθμός των συμπτωματικών μελισσών είναι πολύ χαμηλός (λιγότερες από 20) ή όταν τα κλινικά συμπτώματα είναι άτυπα και/ή διαπιστώνεται μόνο θνησιμότητα, μπορεί να δειγματίζονται και 60 πρόσφατα νεκρές μέλισσες (θάνατος σε λιγότερο από μία εβδομάδα) σε κατάσταση μη αποσύνθεσης και μη αφυδάτωσης. Το δείγμα νεκρών μελισσών από μια αποικία μελισσών θα συσκευάζεται, θα επισημαίνεται και θα εξετάζεται ξεχωριστά από δείγματα ζωντανών συμπτωματικών μελισσών της ίδιας αποικίας.

Για λόγους αξιοπιστίας, οι ζωντανές συμπτωματικές και οι νεκρές μέλισσες θα συλλέγονται μία προς μία με το χέρι ή τη χρήση λαβίδας, προσέχοντας ταυτόχρονα μη συνθλιβούν εξαιτίας των χειρισμών αυτών.

2) Στις επιλεγμένες αποικίες και σε τυχόν επιπρόσθετες αποικίες εκτός τυχαίου δείγματος που διαπιστώνονται κλινικές αλλοιώσεις στο γόνο (υποψία προσβολής από αμερικάνικη σηψιγονία, ευρωπαϊκή σηψιγονία, βαρροϊκή ακαρίαση και Τροπιλαιλάπωση), θα κόβεται από πλαίσιο κηρήθρας με συμπτωματικό γόνο ένα κομμάτι 10Χ10 cm που θα περιλαμβάνει τουλάχιστον 15 προνύμφες ή/και νύμφες με μη φυσιολογική όψη. Εάν οι αλλοιώσεις είναι εκτεταμένες και εφόσον ο μελισσοκόμος συναινεί, μπορεί να δειγματίζεται και ολόκληρο

πλαίσιο κηρήθρας. Πριν την τελική του συσκευασία, το δείγμα γόνου (ολόκληρο πλαίσιο ή τμήμα κηρήθρας) θα τυλίγεται με διηθητικό χαρτί ή εφημερίδα.

Δεδομένου ότι η αφαίρεση τμήματος γόνου από την αποικία, ειδικά κατά την χρονική περίοδο διενέργειας της πρώτης επίσκεψης, μπορεί πιθανώς να διακυβεύσει τη μελλοντική επιβίωσή της προκαλώντας την αντίδραση του μελισσοκόμου, δύναται ως τελευταία επιλογή να συλλέγονται μόνο συμπτωματικές προνύμφες/νύμφες. Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος επιμολύνσεων, η λήψη τους από κάθε συμπτωματική αποικία συστήνεται να γίνεται με υλικά μιας χρήσης (π.χ. ειδικές πλαστικές σπάτουλες, οδοντογλυφίδες με αμβλύ άκρο κλπ.) ή με λαβίδες που απολυμαίνονται κατάλληλα στο ενδιάμεσο της εξέτασης δύο αποικιών και ύστερα από το τέλος της επίσκεψης στο μελισσοκομείο. Για κάθε ύποπτο νόσημα θα συλλέγονται ξεχωριστά δείγματα συμπτωματικών προνυμφών/νυμφών.

3) Στις επιλεγμένες αποικίες και σε τυχόν επιπρόσθετες αποικίες εκτός τυχαίου δείγματος που τίθεται υποψία για παρουσία ακάρεων του γένους Tropilaelaps spp. ή σκαθαριών (αυγά, προνύμφες, ενήλικα έντομα) του είδους Aethina Tumida, θα λαμβάνονται δείγματα των ύποπτων στοιχείων.

Γ.2 ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

Ανάλογα με το είδος και το μέγεθος των συλλεγόμενων δειγμάτων, θα χρησιμοποιείται η κατάλληλη συσκευασία ως εξής:

1) Δείγματα μελισσών

Οι μέλισσες που συλλέγονται στα πλαίσια του Προγράμματος μπορούν να τοποθετούνται ανάλογα με τον αριθμό τους (ενδεικτικά αναφέρουμε ότι 300 μέλισσες καταλαμβάνουν όγκο περίπου 100 ml):

- σε χάρτινους περιέκτες με σκληρά τοιχώματα (π.χ. μικρό κουτί/ατομική συσκευασία ζαχαροπλαστείου για το δείγμα των ~~240~~ 300 συστηματικών μελισσών), που στη συνέχεια σφραγίζονται ερμητικά με κολλητική ταινία,

- σε χάρτινους φακέλους Kraft (κίτρινοι φάκελοι αλληλογραφίας) που στη συνέχεια σφραγίζονται ερμητικά με κολλητική ταινία και συρράπτονται στις γωνίες τους,

- σε κατάλληλου μεγέθους δοχεία από γυαλί ή πλαστικό (π.χ. ουροσυλλέκτης χωρητικότητας 120 ml για το δείγμα των ~~240~~ 300 συστηματικών μελισσών) ή χωρητικότητας 60 ml για τα δείγματα των συμπτωματικών/νεκρών μελισσών) που σφραγίζουν ερμητικά με καπάκι.

2) Δείγματα γόνου

α) Για ολόκληρα πλαίσια ή τμήματα κηρήθρας, που πρώτα τυλίγονται με διηθητικό χαρτί ή εφημερίδα, θα χρησιμοποιούνται κατάλληλου μεγέθους χάρτινοι περιέκτες με σκληρά τοιχώματα (π.χ χαρτόκουτα ζαχαροπλαστείου κ.λπ.) ή φάκελοι Kraft ή πλαστικά κουτιά.

β) Οι συμπτωματικές προνύμφες/νύμφες μιας αποικίας που θέτουν υποψία για ένα νόσημα θα συσκευάζονται σε σωληνάρια Eppendorf (1,5 ml), τα οποία στη συνέχεια θα τοποθετούνται σε πλαστικό δοχείο (ουροσυλλέκτη), που θα σημαίνεται καταλλήλως, αποτελώντας ένα δείγμα. Για κάθε ύποπτο νόσημα θα συλλέγονται ξεχωριστά τέτοια δείγματα και θα συμπληρώνονται καταλλήλως τα ερωτηματολόγια.

3) Δείγματα παρασίτων

Συσκευάζονται σε σωληνάρια Eppendorf ή δοχεία με δ/μα αλκοόλης κατά προτίμηση 99% (εναλλακτικά 95%).

Σε γενικές γραμμές για τα δείγματα μελισσών και γόνου συστήνεται να προτιμώνται οι χάρτινες συσκευασίες δεδομένου ότι διασφαλίζουν με αποτελεσματικότερο τρόπο την ποιότητα των δειγμάτων. Ωστόσο, λόγω προβλημάτων όγκου (χαρτόκουτα), αυξημένου κινδύνου σύνθλιψης (φάκελοι) και πιθανότητας διαβροχής της χάρτινης συσκευασίας, μπορούν να χρησιμοποιούνται και γυάλινα δοχεία ή πλαστικά δοχεία/κουτιά, με την προϋπόθεση ότι τα δείγματα θα καταψύχονται γρήγορα στις σωστές συνθήκες (-20°C) και θα μεταφέρονται στα αρμόδια ΚτΕ και ΚΚΙ χωρίς να σπάει η αλυσίδα ψύξης.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αποφεύγεται η χρήση πλαστικής σακούλας και να ασκούνται προσεκτικοί χειρισμοί για τη μη σύνθλιψη των μελισσών του δείγματος.

Τα δείγματα θα συσκευάζονται, πριν την αποστολή τους στα αρμόδια ΚτΕ και ΚΚΙ, σε έναν ευρύτερο, τελικό, ισοθερμικό περιέκτη με σκληρά τοιχώματα (φελιζόλ).

Γ.3 ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

Η σωστή κωδικοποίηση και σήμανση των λαμβανόμενων δειγμάτων σε συνδυασμό με την επιμελή συμπλήρωση των κατάλληλων πεδίων των σχετικών ερωτηματολογίων είναι βασική προϋπόθεση για τη σωστή ταυτοποίηση τους σε όλα τα στάδια υλοποίησης του προγράμματος.

Υπό αυτό το πρίσμα, η συσκευασία κάθε δείγματος που συλλέγεται από τους επιθεωρητές των μελισσοκομείων θα πρέπει να σημαίνεται με έναν ενιαίο τύπο κωδικού που θα περιλαμβάνει κατά σειρά τις ακόλουθες πληροφορίες:

1) Κωδικός αριθμός μελισσοκόμου/μελισσοκομείου (EL .... κ.λπ. ...),

2) Επίσκεψη: Ανάλογα αν πρόκειται για την πρώτη, δεύτερη ή τρίτη επίσκεψη, θα καταχωρείται αντίστοιχα η ένδειξη ΦΘ13 (Φθινόπωρο 2013), ΑΝ14 (Άνοιξη 2014) και ΚΑ14 (Καλοκαίρι 2014),

3) Κωδικός αριθμός αποικίας (σημείο 8 παρ. Α.3): Θα αναγράφεται ο κωδικός αριθμός της επιλεγμένης αποικίας μελισσών που δειγματίσθηκε (π.χ. Π4 ή Π13 κ.λπ.),

4) Είδος δείγματος και αριθμός δείγματος: Αν πρόκειται για δείγματα συστηματικών μελισσών για το άκαρι Varroa destructor (300 μέλισσες) θα καταχωρείται η ένδειξη ΣΥΣ. Αν πρόκειται για δείγματα συμπτωματικών μελισσών, συμπτωματικού γόνου και παρασίτου, θα καταχωρούνται αντίστοιχα οι ενδείξεις ΜΕΛ (ζωντανές εσωτερικά της κυψέλης ή ζωντανές εξωτερικά της κυψέλης ή νεκρές), ΓΟΝ και ΠΑΡ, καθώς και πόσα δείγματα των ίδιων αυτών κατηγοριών αποστέλλονται από τις ίδιες αποικίες.

Π.χ. αν πρόκειται για συμπτωματικό δείγμα ζωντανών εξωτερικά της κυψέλης μελισσών από το μελισσοκομείο EL..., που δειγματίστηκε το φθινόπωρο 2013 έχοντας ληφθεί από επιλεγέν μελισσοσμήνος με τον αριθμό Π12, ο κωδικός που θα αναγραφεί θα είναι EL...../ΦΘ-13/Π12/ΜΕΛ-1 και στον πίνακα που αφορά συμπτωματικές μέλισσες θα μαρκαριστεί το τετραγωνίδιο της υποστήλης που έχει τίτλο «Ζωντανές μέλισσες εξωτερικά της κυψέλης» της στήλης «Φύση του δείγματος». Αν αυτό το δείγμα λήφθηκε για βαρροϊκή ακαρίαση, τότε μαρκάρεται και η αντίστοιχη υπο-στήλη «Βαρροϊκή ακαρίαση». Αν απ' το ίδιο μελισσοσμήνος λήφθηκε και δεύτερο δείγμα μελισσών αλλά νεκρών με υποψία π.χ. νοζεμίασης, ο κωδικός θα είναι EL...../ΦΘ-13/Π12/ΜΕΛ-2

και θα μαρκαριστεί η υπο-στήλη «Νεκρές μέλισσες» και η υπο-στήλη «Νοζεμίαση».

Επιπλέον, στο συνοδευτικό ερωτηματολόγιο των δειγμάτων, δίπλα στη στήλη με τον παραπάνω κωδικό ταυτοποίησης, τα εργαστήρια θα συμπληρώνουν το δικό τους κωδικό εισερχομένου έτσι, ώστε να διασφαλίζεται στο ακέραιο η ιχνηλασιμότητα των δειγμάτων.

Γ.4 ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ, ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

Τα δείγματα θα αποστέλλονται στα αρμόδια εργαστήρια του Παραρτήματος 3 της παρούσας από τις αρμόδιες/εμπλεκόμενες κτηνιατρικές αρχές ή από τα ΚεΜ όταν η επίσκεψη στα μελισσοκομεία διενεργείται μόνο από τους επόπτες μελισσοκομίας. Ως διαβιβαστικό έγγραφο για τις αποστολές αυτές θα χρησιμοποιείται το υπόδειγμα του Παραρτήματος 4 της παρούσας που θα εκδίδεται από το αρμόδιο, για το νομό δειγματισμού των μελισσοκομείων, ΤΚτ της οικείας ΔΑΟΚ. Στην περίπτωση αποστολής τους από τις κτηνιατρικές αρχές των παρ. 5 και 6 του άρθρου 3 της παρούσας ή τα ΚεΜ, τα δείγματα μπορούν να συνοδεύονται από απλό αντίγραφο του παραπάνω διαβιβαστικού, κατόπιν συνεννόησης με την αρμόδια για την έκδοσή του κτηνιατρική αρχή.

Η σωστή διατήρηση των δειγμάτων, από τη στιγμή συλλογής τους στο μελισσοκομείο μέχρι την παραλαβή τους από το εργαστήριο, είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας και της εγκυρότητας των εργαστηριακών αποτελεσμάτων. Ως εκ τούτου, θα καταβάλλεται προσπάθεια τα δείγματα, αμέσως μετά τη λήψη τους και κατά τη μεταφορά τους στην έδρα των αρμόδιων για την αποστολή τους κτηνιατρικών αρχών ή ΚεΜ, να διατηρούνται φρέσκα σε χαμηλές θερμοκρασίες με τη χρήση ισοθερμικών συσκευασιών (ισοθερμικά κουτιά, σάκοι, τσάντες κ.λπ.) και παγοκύστεων (προσοχή μην τυχόν διαβραχούν οι χάρτινοι περιέκτες ή οι φάκελοι Kraft). Εκτός από τις περιπτώσεις που λόγω εγγύτητας οι επιθεωρητές μπορούν προσωπικά οι ίδιοι να παραδώσουν αυθημερόν τα ανωτέρω φρέσκα δείγματα στα αρμόδια ΚτΕ και ΚΚΙ, τα δείγματα θα καταψύχονται (-20°C) και θα διατηρούνται σε συνθήκες κατάψυξης έως ότου διεκπεραιωθεί η αποστολή τους. Για τη μεταφορά τους στα αρμόδια ΚτΕ και ΚΚΙ, τα κατεψυγμένα δείγματα θα πρέπει να τοποθετούνται με τις απαραίτητες παγοκύστες (προσοχή μην τυχόν διαβραχούν οι χάρτινοι περιέκτες ή οι φάκελοι Kraft) σε κατάλληλη τελική συσκευασία (ισοθερμικός περιέκτης με σκληρά τοιχώματα), προκειμένου να διατηρούνται στη χαμηλότερη δυνατή θερμοκρασία. Για λόγους οικονομίας, όταν ο αριθμός των δειγμάτων ενός μελισσοκομείου είναι μικρός ή οι προβλεπόμενοι τελικοί περιέκτες πολύ μεγάλοι, μπορούν με μία τέτοια συσκευασία να αποστέλλονται κατεψυγμένα δείγματα από περισσότερα του ενός μελισσοκομεία, αρκεί να τηρούνται οι απαιτήσεις της παρ. Γ.3 του παρόντος.

Σε κάθε περίπτωση είναι σκόπιμο η αποστολή των δειγμάτων μετά την απομάκρυνσή τους από συνθήκες κατάψυξης να ολοκληρώνεται το συντομότερο δυνατό, να μη μεσολαβεί αργία ή Σαββατοκύριακο και να προηγείται επικοινωνία με το αρμόδιο εργαστήριο / ίδρυμα ώστε να μεριμνήσει για την παραλαβή τους. Μετά την παραλαβή τους από τα εργαστήρια τα υπό διερεύνηση δείγματα θα αποθηκεύονται υποχρεωτικά σε συνθήκες κατάψυξης έως ότου διενεργηθούν οι απαραίτητες εξετάσεις.

Η μεταφορά των δειγμάτων συστήνεται να γίνεται από ταχυμεταφορέα φέροντας τις κατάλληλες ενδείξεις («Εύθραυστο», «Προσοχή»), ώστε να ασκηθούν οι κατάλληλοι χειρισμοί και να αποφευχθεί η σύνθλιψή τους. Τα δείγματα θα πρέπει πάντα να συνοδεύονται από τα σχετικά για κάθε επίσκεψη ερωτηματολόγια.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΩΝ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΚΛΑΣΗ

Περιφέρεια	Συνολικός ανά περιφέρεια αριθμός μελισσοκομείων προς διερεύνηση	Νομός	Συνολικός ανά νομό αριθμός μελισσοκομείων προς διερεύνηση	Ανά κλάση αριθμός μελισσοκομείων προς διερεύνηση (1)			
				1-50	51-150	151-300	≥ 301
Κρήτης	23	Ηρακλείου	9	3	3	2	1
		Λασιθίου	4	2	2	-	-
		Ρεθύμνου	3	2	1	-	-
		Χανίων	7	3	2	1	1
Βορείου Αιγαίου	6	Λέσβου	2	*	*	*	*
		Χίου	2	*	*	*	*
		Σάμου	2	*	*	*	*
Νοτίου Αιγαίου	16	Κυκλάδων	9	6	2	1	-
		Δωδεκανήσου	7	4	2	1	-
Πελοποννήσου	29	Αργολίδας	6	3	2	1	-
		Αρκαδίας	6	2	2	1	1
		Κορινθίας	5	2	2	1	-
		Λακωνίας	6	2	2	1	1
		Μεσσηνίας	6	2	2	1	1
Αττικής	9	Αττικής (Δυτ. Αττική)	2	*	*	*	*
		Αττικής (Αν. Αττική)	3	2	1	-	-
		Αττικής (Β. Τομέας Αθηνών)	1	*	*	*	*
		Αττικής (Πειραιάς)	1	*	*	*	*
		Αττικής (Νήσοι)	2	*	*	*	*
Θεσσαλίας	20	Καρδίτσας	5	2	1	1	1
		Λάρισας	6	3	2	1	-
		Μαγνησίας	5	2	2	1	-
		Τρικάλων	4	2	1	1	-
Στερεάς Ελλάδας	16	Ευβοίας	5	2	2	1	-
		Βοιωτίας	3	2	1	-	-
		Φθιώτιδας	5	2	2	1	-
		Φωκίδας	2	*	*	*	*
		Ευρυτανίας	1	*	*	*	*
Κεντρικής Μακεδονίας	26	Πέλλας	2	*	*	*	*
		Ημαθίας	2	*	*	*	*
		Πιερίας	3	2	1	-	-
		Θεσσαλονίκης	6	3	2	1	-
		Σερρών	4	2	2	-	-
		Χαλκιδικής	8	2	2	2	2
		Κιλκίς	1	*	*	*	*
Δυτικής Μακεδονίας	7	Γρεβενών	2	*	*	*	*
		Κοζάνης	3	2	1	-	-
		Φλώρινας	1	*	*	*	*
		Καστοριάς	1	*	*	*	*
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	16	Δράμας	2	*	*	*	*
		Έβρου (ΔΑΟΚ Ορεστιάδας)	2	*	*	*	*
		Έβρου (ΔΑΟΚ Ν. Έβρου)	4	2	1	1	-
		Ξάνθης	1	*	*	*	*
		Καβάλας	4	1	1	1	1
		Ροδόπης	3	2	1	-	-
Ηπείρου	11	Ιωαννίνων	5	3	1	1	-
		Θεσπρωτίας	1	*	*	*	*
		Άρτας	4	2	1	1	-
		Πρέβεζας	1	*	*	*	*
Ιονίων Νήσων	6	Κέρκυρας	3	2	1	-	-
		Λευκάδας	1	*	*	*	*
		Κεφαλονιάς	1	*	*	*	*
		Ζακύνθου	1	*	*	*	*
Δυτικής Ελλάδας	15	Αχαΐας	4	2	1	1	-
		Ηλείας	4	2	1	1	-
		Αιτωλοακαρνανίας	7	3	2	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	200		200				

ΣΗΜΕΙΩΣΗ :
(1) Ο αστερίσκος (*) υποδηλώνει ότι δεν απαιτείται η τυχαία κατά στρώματα δειγματοληψία οπότε η διαδικασία τυχαίας επιλογής τω προβλεπόμενων μελισσοκομείων θα αφορά το σύνολο των καταγεγραμμένων μελισσοκομείων του νομού και όχι κάθε κλάση ξεχωριστά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Αρμόδιος φορέας εξέτασης δειγμάτων	**Στοιχεία Επικοινωνίας**	**Διερευνούμενες ασθένειες / παθ. παράγοντες στα πλαίσια του προγράμματος**	**Νομοί προέλευσης δειγμάτων**
Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ηρακλείου	Λιμένας Ηρακλείου, Προβλήτα 3, Τ.Θ.1902-Τ.Κ.71110 Τηλ:2810-280869 Φαξ:2810-341743 κ. Κατζαγιαννάκης	Παρασίτωση από *Varroa destructor*, Βαρροϊκή Ακαρίαση, Ευρωπαική Σηψιγονία, Αμερικάνικη Σηψιγονία, Νοζεμίαση, Τροπιλαιλάπωση, *Aethina Tumida*	Ηρακλείου, Λασιθίου
Κτηνιατρικό Εργαστήριο Χανίων	Μ. Μπότσαρη 66 Τ.Κ. 731 36 Χανιά Τηλ: 28210-96189 Φαξ: 28210-88397 κ. Μουντάκη	Παρασίτωση από *Varroa destructor*, Βαρροϊκή Ακαρίαση, Ευρωπαική Σηψιγονία, Αμερικάνικη Σηψιγονία, Νοζεμίαση, Τροπιλαιλάπωση, *Aethina Tumida*	Χανίων, Ρεθύμνης
Κτηνιατρικό Εργαστήριο Λάρισας	6° Χμ. Λαρίσης-Τρικάλων Τ.Κ. 41110 Λάρισα Τηλ: 2410-617980 Φαξ: 2410-617982 κ. Τσαλή	Παρασίτωση από *Varroa destructor*, Βαρροϊκή Ακαρίαση, Ευρωπαική Σηψιγονία, Αμερικάνικη Σηψιγονία, Νοζεμίαση, Τροπιλαιλάπωση, *Aethina Tumida*	Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας, Τρικάλων
Κτηνιατρικό Εργαστήριο Τρίπολης	Πέλαγος Αρκαδίας Τ.Κ.22100 Τηλ:2710-226849 Τηλ:2710-232909 Φαξ:2710-232909 κ. Παντολέων	Παρασίτωση από *Varroa destructor*, Βαρροϊκή Ακαρίαση, Ευρωπαική Σηψιγονία, Αμερικάνικη Σηψιγονία, Νοζεμίαση, Τροπιλαιλάπωση, *Aethina Tumida*	Μεσσηνίας, Αρκαδίας, Λακωνίας, Κορινθίας, Αργολίδας, Αχαΐας, Ηλείας
Κτηνιατρικό Εργαστήριο Μυτιλήνης	Παγανή Μυτιλήνης Τ.Θ. 132 Τ.Κ. 811 00 Τηλ:22510-44200 Φαξ:22510-28467 κ. Τσομπανέλης	Παρασίτωση από *Varroa destructor*, Βαρροϊκή Ακαρίαση, Ευρωπαική Σηψιγονία, Αμερικάνικη Σηψιγονία, Νοζεμίαση, Τροπιλαιλάπωση, *Aethina Tumida*	Λέσβου, Χίου, Σάμου
Κτηνιατρικό Εργαστήριο Κέρκυρας	Κομμένο Τ.Κ. 49083 Τηλ:26610-80157 Φαξ: 26610-80157 κ. Τσέλιου	Παρασίτωση από *Varroa destructor*, Βαρροϊκή Ακαρίαση, Ευρωπαική Σηψιγονία, Αμερικάνικη Σηψιγονία, Νοζεμίαση, Τροπιλαιλάπωση, *Aethina Tumida*	Κέρκυρας, Λευκάδας, Ζακύνθου, Κεφαλληνίας, Ιωαννίνων, Άρτας, Πρέβεζας, Θεσπρωτίας
Κτηνιατρικό Εργαστήριο Χαλκίδας	Πεϊ Δοκού Τ.Κ. 341 00 Χαλκίδα Τηλ:22210-42521 Φαξ: 22210-41421 κ. Κατσαρός	Παρασίτωση από *Varroa destructor*, Βαρροϊκή Ακαρίαση, Ευρωπαική Σηψιγονία, Αμερικάνικη Σηψιγονία, Νοζεμίαση, Τροπιλαιλάπωση, *Aethina Tumida*	Ευρυτανίας, Φθιώτιδας, Βοιωτίας, Ευβοίας, Φωκίδας Αιτωλοακαρνανίας
Κτηνιατρικό Εργαστήριο Κοζάνης	Λευκόβρυση Κοζάνης Τ.Κ. 50100 Τηλ:24610-40758 Φαξ: 24610-24949 κ. Βαμβακάς	Παρασίτωση από *Varroa destructor*, Βαρροϊκή Ακαρίαση, Ευρωπαική Σηψιγονία, Αμερικάνικη Σηψιγονία, Νοζεμίαση, Τροπιλαιλάπωση, *Aethina Tumida*	Κοζάνης, Γρεβενών, Καστοριάς, Φλώρινας
Κτηνιατρικό Εργαστήριο Καβάλας	Αμυγδαλεώνας Τ.Κ. 64012 Τηλ:2510-391865 Φαξ:2510-391303 κ. Ουρεϊλίδης	Παρασίτωση από *Varroa destructor*, Βαρροϊκή Ακαρίαση, Ευρωπαική Σηψιγονία, Αμερικάνικη Σηψιγονία, Νοζεμίαση, Τροπιλαιλάπωση, *Aethina Tumida*	Έβρου, Ροδόπης, Ξάνθης, Δράμας, Καβάλας, Σερρών, Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Κιλκίς, Ημαθίας, Πιερίας, Πέλλας
Κ.Κ.Ι.Θ. Ι.ΛΟΙ.ΠΑ.Ν	26ης Οκτωβρίου 80, Θεσσαλονίκη Τ.Κ 546 27 Τηλ: 2310 566051-66 Φάξ: 2310 566050 κ. Ράγιας	Μοριακή μέθοδος (PCR) ταυτοποίησης ειδών του γένους *Nosema* (υποχρεωτικώς)	Όλη η χώρα, κατόπιν όμως επικοινωνίας με τα ΚτΕ στη περίπτωση θετικών στη νοζεμίαση δειγμάτων
Κ.Κ.Ι.Α Ι.ΛΟΙ.ΠΑ.Ν	Νεαπόλεως 25 Αγ. Παρασκευή Τ.Κ.15310 Τηλ:210-6011499 Φαξ:210-6399477 κ. Αγιαννιωτάκη (ιολογικά) κ. Μπουτσίνη (λοιπά)	-Μοριακή μέθοδος (PCR) ανίχνευσης του ιού της χρόνιας παράλυσης (CBPV) (υποχρεωτικώς) και μοριακές μέθοδοι (PCR) ανίχνευσης των ιών ABPV και DWV (προαιρετικώς)	Όλη η χώρα
		Παρασίτωση από *Varroa destructor*, Βαρροϊκή Ακαρίαση, Ευρωπαική Σηψιγονία, Αμερικάνικη Σηψιγονία, Νοζεμίαση, Τροπιλαιλάπωση, *Aethina Tumida*	Κυκλάδων, Δωδεκανήσου, , Αττικής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦ.ΕΝΟΤΗΤΑ........................
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡ.ΟΙΚ. ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Ταχ. Δ/νση:.............................
Πληρ:...................................
Τηλ.: ....
Fax : ....

Πόλη – Ημ/νία
Αριθ. Πρωτ: ....
ΠΡΟΣ: ....
....
(αρμόδιο Κτην/κο Εργαστήριο/ΚΚΙ)

ΚΟΙΝ: 1. ΥΠΑΑΤ/ Δ/νση Υγείας των ζώων/ Τμήμα Γ΄
Αχαρνών 2 Τ.Κ.10176 ΑΘΗΝΑ
2. ....
(σε περίπτωση μετακινούμενου μελισσοκομείου στα αρμόδια για το νομό έδρας του ΤΚτ και ΔΚτ)

ΘΕΜΑ: Αποστολή δειγμάτων μελισσών/γόνου/παρασίτων και σχετικού ερωτηματολογίου στα πλαίσια εφαρμογής του Προγράμματος διερεύνησης των απωλειών στις αποικίες μελισσών

Α/Α	ΟΝΟΜ/ΝΥΜΟ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΟΥ	ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΜΕΝΟ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΟ / ΝΟΜΟΣ ΕΔΡΑΣ (1)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ (2)	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ / ΛΗΨΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΟΥ (3)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΤΥΠΩΝ (4)

<u>ΣΗΜΕΙΩΣΗ:</u>
(1): Συμπληρώνεται «Ναι» ή «Όχι» ανάλογα αν πρόκειται αντίστοιχα για μετακινούμενο ή όχι μελισσοκομείο. Σε περίπτωση μετακινούμενου, θα σημειώνεται ο νομός έδρας του.
(2): Ανάλογα με τον αριθμό επίσκεψης σημειώνεται μία από τις παρακάτω επιλογές: «Πρώτη» / «Δεύτερη» / «Τρίτη».
(3): Συμπληρώνεται ο αριθμός των μελισσοσμηνών του μελισσοκομείου που έχουν επιλεχθεί για να διερευνηθούν στα πλαίσια του προγράμματος.
(4): Σημειώνεται ο συνολικός αριθμός αποστελλόμενων δειγμάτων όλων των τύπων από τα επιλεγμένα μελισσοσμήνη του μελισσοκομείου.

Ο Προϊστάμενος του Τμ. Κτην/κής
Σφραγίδα-Υπογραφή

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Διερευνώμενη ασθένεια	**Παθογόνος παράγοντας**	**Τεχνικές (αρχές, παραπομπές)**	**Τύπος δείγματος**
Παρασίτωση μελισσοκομείου από *Varroa destructor*	*V.destructor*	Εντοπισμός *Varroa destructor* και μέτρημα ξεπλένοντας ενήλικες μέλισσες (μέθοδος OIE)	Μέλισσες ευρισκόμενες εσωτερικά στις κυψέλες (συστηματικές)
Βαρροϊκή ακαρίαση	*V.destructor*	Συμπτωματική εξέταση με/χωρίς την παρουσία παρασίτου (μέθοδος OIE)	Συμπτωματικός γόνος και ενήλικες μέλισσες
Αμερικάνικη Σηψιγονία	*P. larvae*	-Βακτηροσκοπική διάγνωση (μέθοδος OIE) -Με/ χωρίς καλλιέργεια (μέθοδος OIE)	Συμπτωματικός γόνος (10X10 cm) ή δείγματα σε φιαλίδια Eppendorf
Ευρωπαϊκή Σηψιγονία	*M. plutonius*	-Βακτηροσκοπική διάγνωση (μέθοδος OIE) -Με/ χωρίς καλλιέργεια (μέθοδος OIE)	Συμπτωματικός γόνος (10X10 cm) ή δείγματα σε φιαλίδια Eppendorf
Νοζεμίαση	*N. apis &* *N. ceranae*	Ανίχνευση και ποσοτικοποίηση σπόρων *Nosema spp.* με οπτικό μικροσκόπιο (μέθοδος OIE) Μοριακή διάγνωση: ταυτοποίηση είδους (PCR ακολουθώντας τις συστάσεις του EU-RL)	-30 συμπτωματικές ενήλικες μέλισσες -(ή κατά την απουσία συμπτωματικών μελισσών 60 νεκρές) Παρατήρηση: Να μην αναμιγνύονται (pool) μαζί συμπτωματικές και νεκρές μέλισσες
Χρόνια Παράλυση	*CBPV*	Μοριακή διάγνωση: ανίχνευση και ποσοτικοποίηση(RT-qPCR ακολουθώντας τις συστάσεις του EU-RL)	-30 συμπτωματικές ενήλικες μέλισσες -(ή κατά την απουσία συμπτωματικών μελισσών 60 νεκρές) Παρατήρηση: Να μην αναμιγνύονται (pool) μαζί συμπτωματικές και νεκρές μέλισσες
Ιός των παραμορφωμένων φτερών της μέλισσας	*DWV*	Μοριακή διάγνωση: ανίχνευση (PCR ακολουθώντας τις συστάσεις του EU-RL)	-30 συμπτωματικές ενήλικες μέλισσες -(ή κατά την απουσία συμπτωματικών μελισσών 60 νεκρές) Παρατήρηση: Να μην αναμιγνύονται (pool) μαζί συμπτωματικές και νεκρές μέλισσες
Οξεία Παράλυση	*ABPV*	Μοριακή διάγνωση: ανίχνευση (PCR ακολουθώντας τις συστάσεις του EU-RL)	-30 συμπτωματικές ενήλικες μέλισσες -(ή κατά την απουσία συμπτωματικών μελισσών 60 νεκρές) Παρατήρηση: Να μην αναμιγνύονται (pool) μαζί συμπτωματικές και νεκρές μέλισσες
Μικρό σκαθάρι των κυψελών	*A. tumida*	-Ταυτοποίηση σκαθαριών με άμεση μορφολογική εξέταση (συστάσεις OIE) -Απαιτούμενη αναλυτική επικύρωση από το EURL	Δείγμα σκαθαριών, ύποπτες προνύμφες ή αυγά
Τροπιλαιλάπωση	*Tropilaelaps spp.*	-Ανίχνευση ακάρεων κατά την διάρκεια ξεπλύματος των μελισσών -Ανίχνευση ακάρεων κατά την εξέταση δειγμάτων συμπτωματικού γόνου -Ταυτοποίηση ακάρεων με άμεση μορφολογική εξέταση (συστάσεις OIE) -Απαιτούμενη αναλυτική επικύρωση από το EURL	-Εσωτερικές μέλισσες (συστηματικές) -Ύποπτο δείγμα ακάρεου -Συμπτωματικός γόνος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

1. Διαβιβαστικό έγγραφο αποστολής γνωματεύσεων και αποτελεσμάτων εξετάσεων μελισσών/γόνου/παρασίτων στα πλαίσια του Προγράμματος κατά μελισσοκομείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠ. ΑΓΡ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ/ΚΚΙ..
…………………………………
Ταχ.Δ/νση.: ……………………………..

Πληρ:………………………………
Τηλ.: ………………………………
Fax : :…………………………

Πόλη – Ημ/νία
Αριθ. Πρωτ……………

ΠΡΟΣ: 1. Π.Ε. …………………(αποστέλλουσα / διαβιβάζουσα των δειγμάτων αρχή)
Δ/νση Αγρ. Οικ. & Κτην/κής / Τμήμα Κτην/κής ή /και 2. Κ.Ε. …(σε περίπτωση προώθησης στο ΚΚΙΘ θετικών στη νοζεμίαση δειγμάτων από άλλα ΚΕ.)

ΚΟΙΝ: 1. ΥΠΑΑΤ/Δ/νση Υγείας των ζώων/Τμήμα Γ΄
Αχαρνών 2 Τ.Κ.10176 ΑΘΗΝΑ
2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ……………..
Δ/νση Κτηνιατρικής (η αρχή με χωρική αρμοδιότητα στο νομό δειγματοληψίας του μελισσοκομείου)
3. Π.Ε. …………/ΔΑΟΚ/ΤΚτ (σε περίπτωση μετακινούμενου μελισσοκομείου η αρμόδια αρχή του νομού έδρας του)
4. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ………./ΔΚτ (σε περίπτωση μετακινούμενου μελισσοκομείου η αρμόδια αρχή του νομού έδρας του)

ΘΕΜΑ: Αποστολή γνωματεύσεων και αποτελεσμάτων εξέτασης δειγμάτων μελισσών/γόνου/παρασίτων στα πλαίσια εφαρμογής του Προγράμματος διερεύνησης των απωλειών στις αποικίες μελισσών
ΣΧΕΤ: Το με αριθ. πρωτ. …… διαβιβαστικό έγγραφο της αποστέλλουσας / διαβιβάζουσας των δειγμάτων αρχής

Α/Α	ΝΟΜΟΣ ΕΔΡΑΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΟΥ	ΝΟΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΙΣΜΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΜΕΝΟΥ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ (1)	ΠΑΡΑΣΙΤΩΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΑΡΙ *VARROA DESTRUCTOR* (2)		ΜΟΛΥΝΣΗ ΑΠΟ DWV (3)	ΜΟΛΥΝΣΗ ΑΠΟ ABPV (3)	ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ ΒΑΡΡΟΙΚΗ ΑΚΑΡΙΑΣΗ (4)	ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ ΝΟΖΕΜΙΑΣΗ (5)		ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΗΨΙΓΟΝΙΑ (6)	ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΣΗΨΙΓΟΝΙΑ (6)	ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΡΑΛΥΣΗ (CBPV) (7)	ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ ΤΡΟΠΙΛΑΙΛΑΠΩΣΗ (8)	ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ *AETHINA TUMIDA* (8)	ΛΟΙΠΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ (προσδιορίστε…) (9)
					ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΒΑΘΜΟΣ ΠΑΡΑΣΙΤΩΣΗΣ				ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΠΟΡΩΝ						
1																	
2																	

ΣΗΜΕΙΩΣΗ : Για κάθε δείγμα συμπληρώνονται καταλλήλως (βλ. παρακάτω) μόνο τα πεδία των υπό διερεύνηση ύποπτων ασθενειών/παθ. παραγόντων. Τα υπόλοιπα πεδία σημαίνονται με «Χ».
(1): Συμπληρώνεται ο σημειωμένος στο ερωτηματολόγιο κωδικός για το υπό εξέταση δείγμα.
(2): Για συστηματικά δείγματα (300 μέλισσες) συμπληρώνεται «Ναι» ή «Όχι» ανάλογα με το αν ανευρίσκεται ή όχι έστω και ένα άκαρι. Σε περίπτωση «Ναι» σημειώνεται ο αριθμός ακάρεων ανά 100 μέλισσες.
(3): Για συμπτωματικά δείγματα μελισσών, συμπληρώνεται «Ναι» ή «Όχι» ανάλογα με το αν διαπιστώνεται προσβολή ή όχι.
(4): Για συμπτωματικά δείγματα (μελισσών, γόνου), συμπληρώνεται «Ναι» ή «Όχι» ανάλογα με το αν διαπιστώνεται προσβολή ή όχι.
(5): Για συμπτωματικά δείγματα μελισσών, συμπληρώνεται «Ναι» ή «Όχι» ανάλογα με το αν διαπιστώνεται προσβολή ή όχι. Σε περίπτωση «Ναι» σημειώνεται ο αριθμός σπόρων ανά μέλισσα.
(6): Για συμπτωματικά δείγματα γόνου συμπληρώνεται «Ναι» ή «Όχι» ανάλογα με το αν διαπιστώνεται προσβολή ή όχι.
(7): Για συμπτωματικά δείγματα μελισσών, συμπληρώνεται «Ναι» ή «Όχι» ανάλογα με το αν διαπιστώνεται προσβολή ή όχι.
(8): Για ύποπτα στοιχεία των αρθροπόδων, συμπληρώνεται «Ναι» ή «Όχι» ανάλογα με το αν τακτοποιείται ή όχι η παρουσία τους.
(9): Καταγράφονται μη διερευνούμενα στα πλαίσια του προγράμματος νοσήματα που τυχόν διαπιστώνονται (π.χ. ασκοσφαίρωση, αμοιβάδωση κλπ.)
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ : Αναφέρονται γενικές και ειδικές παρατηρήσεις επί των συλλεγμένων δειγμάτων , διακίνησης και διαχείρισης αυτών κατά την αποστολή τους

Ο Προϊστάμενος του ΚτΕ…../ΚΚΙ…

Σφραγίδα-Υπογραφή

2. Διαβιβαστικό έγγραφο μηνιαίας συγκεντρωτικής κατάστασης γνωματεύσεων και αποτελεσμάτων εξετάσεων μελισσών/γόνου/παρασίτων στα πλαίσια του Προγράμματος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠ. ΑΓΡ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ / ΚΚΙ…
……………………………………
Ταχ.Δ/νση.: ……………………………..
Πληρ: ………………………………
Τηλ: ………………………………
Fax:…………………………

Πόλη – Ημ/νία
Αριθ. Πρωτ……………

ΠΡΟΣ: ΥΠΑΑΤ
Δ/νση Υγείας των ζώων
Τμήμα Γ΄
Αχαρνών 2 Τ.Κ.10176 ΑΘΗΝΑ

ΚΟΙΝ: 1. Π.Ε. ………………………
Δ/νση Αγρ. Οικ. & Κτην/κής (οι αρχές με χωρική αρμοδιότητα στους νομούς έδρας των μελισσοκομείων)
Τμήμα Κτην/κής
2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ………………..
Δ/νση Κτηνιατρικής (οι αρχές με χωρική αρμοδιότητα στους νομούς έδρας των μελισσοκομείων)

ΘΕΜΑ: Αποστολή μηνιαίας συγκεντρωτικής κατάστασης γνωματεύσεων και αποτελεσμάτων εξέτασης δειγμάτων μελισσών/γόνου/παρασίτων στα πλαίσια εφαρμογής του Πιλοτικού Προγράμματος διερεύνησης των απωλειών στις αποικίες μελισσών

Α/Α	ΝΟΜΟΣ ΕΔΡΑΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ (1)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΟΥ (2)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕ ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΔΙΑΧΕΙΜΑΣΗΣ (3)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕ ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΜΕΣΟΠΕΡΙΟΔΟΥ (4)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕ ΠΑΡΑΣΙΤΩΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΑΡΙ *VARROA DESTRUCTOR* (5)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕ ΜΟΛΥΝΣΗ ΑΠΟ DWV (6)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕ ΜΟΛΥΝΣΗ ΑΠΟ ABPV (6)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ ΒΑΡΡΟΑΣΗ (6)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ ΝΟΖΕΜΙΑΣΗ (6)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΗΨΙΓΟΝΙΑ (6)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΣΗΨΙΓΟΝΙΑ (6)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΡΑΛΥΣΗ (CBPV) (6)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ ΤΡΟΠΙΛΑΙΛΑΠΩΣΗ (6)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΣΜΗΝΩΝ ΜΕ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ *AETHINA TUMIDA* (6)	ΛΟΙΠΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ (προσδιορίστε….) (7)
1																			
2																			
3																			

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

(1): Ανάλογα με τον αριθμό επίσκεψης συμπληρώνεται μία από τις παρακάτω επιλογές: «Πρώτη» / «Δεύτερη» / «Τρίτη».
(2): Συμπληρώνεται ο αριθμός των μελισσοσμηνών που επιλέχθηκαν προς διερεύνηση στα πλαίσια του προγράμματος.
(3): Καταγράφεται μετά τη δεύτερη επίσκεψη βάσει των σχετικών ερωτηματολογίων.
(4): Καταγράφεται μετά την τρίτη επίσκεψη βάσει των σχετικών ερωτηματολογίων.
(5): Καταγράφεται μετά την πρώτη επίσκεψη βάσει των αποτελεσμάτων των εξετάσεων στα συστηματικά δείγματα μελισσών (300).
(6): Καταγράφονται τα ευρήματα για τις περιπτώσεις προσβολής από : Βαρρόαση, Νοζεμίαση, Αμερικάνικη σηψιγονία, Ευρωπαϊκή σηψιγονία, CBPV, ABPV, DWV, *Aethina tumida*, Τροπιλαιλάπωση
(7): Καταγράφονται μη διερευνούμενα στα πλαίσια του προγράμματος νοσήματα που τυχόν διαπιστώνονται (π.χ. ασκοσφαίρωση, αμοιβάδωση κλπ.)

Ο Προϊστάμενος του ΚτΕ…../ΚΚΙ…

Σφραγίδα-Υπογραφή

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7

ΚΕΝΤΡΑ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ

Α/Α	ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ (Κ.Μ.)	ΖΩΝΗ ΕΥΘΥΝΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ/ FAX	EMAIL	ΕΠΟΠΤΕΣ
1	ΠΑΣΕΓΕΣ- Αττικής	Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής, Αθηνών	ΠΑΣΕΓΕΣ	Αρκαδίας 26 Αθήνα Τ.Κ. 115 26	210-7717296 210-7757869	melisokomiko@paseges.gr	Γκουλιαδίτη Φρειδερίκη Μπιρρή Παρασκευή
2	Πειραιά -Κυκλάδων	Πειραιώς -Κυκλάδων	Ε.Α.Σ. Κυκλάδων	Πύλης 4 Πειραιάς Τ.Κ. 185 31	210-4172108 210-4120125	meli13@cha.forthnet.gr	Παππάς Ευάγγελος Μάγειρα Καλλιρόη
3	Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Σερρών, Δράμας, Χαλκιδικής	Κοινοπραξία Μελισσοκομικών Συνεταιρισμών Ελλάδας	26ο Χιλ. Θεσ/νικης -Πολυγύρου Τ.Κ. 570 06	23960-23362 23960-23372	melissok@otenet.gr	Βαρτάνη Σοφία Πουτούρης Δρακόντης Σπύρου Ιωάννα-Μαρία
4	Δυτικής Μακεδονίας	Φλώρινας, Κοζάνης, Καστοριάς, Γρεβενών, Πιερίας, Πέλλας, Ημαθίας	Μελισ/κος Συν/μος Έδεσσας	Ιωνος Δραγούμη 42 Έδεσσα Τ.Κ. 582 00	23810-23550 23810-20118	meli9cha@otenet.gr	Ρέππας Σταύρος Σαββίδου Άννα
5	Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης	Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου	Μελισ/κος Συν/μος Έβρου	Ελένης Φιλιππίδη 5 Αλεξ/πολη Τ.Κ. 681 00	25510-89977 25510-89979	melithra@otenet.gr	Τσαλκίδης Άγγελος Κολχούρης Αθανάσιος
6	Θεσσαλίας	Μαγνησίας, Λαρίσης, Καρδίτσας, Τρικάλων	Μελισ/κος Συν/μος Βόλου	Άνθιμου Γαζή 142 Βόλος Τ.Κ. 382 21	24210-32946	mkthessalias@yahoo.com	Ευθυμίου Ευαγγελή Σαμαράς Γιώργος
7	Στερεάς Ελλάδας	Ευβοίας, Φθιώτιδας, Βοιωτίας, Ευρυτανίας, Φωκίδας	Μελισ/κος Συν/μος Χαλκίδας	Ηλία Αφεντάκη 52 Χαλκίδα Τ.Κ. 341 00	22210-20507	meli37@otenet.gr	Ρηγόπουλος Ανδρέας Αηδόνης Βασίλης
8	Ηπείρου- Αιτωλ/νιας	Αιτωλ/νιας, Άρτας, Πρέβεζας, Ιωαννίνων, Θεσπρωτίας, Λευκάδας, Κέρκυρας	Μελισ/κος Συν/μος Αιτωλ/νιας	Δασκαλοπούλου 45 Αγρίνιο Τ.Κ. 301 00	26410-32604	melissynait@agr.forthnet.gr	Σιώζου Ευαγγελία Παπαθανασίου Άννα
9	Δυτικής Ελλάδας	Αχαΐας, Ηλείας, Ζακύνθου, Κεφαλληνίας	Μελισ/κος Συν/μος Πάτρας	Ανδρέα Παπανδρέου 93 & Διομείας Πάτρα Τ.Κ. 263 32	2610-277503	beekeepers-association-of-patras@hotmail.com	Λαμπρινάκος Σταύρος Πετρόπουλος Παναγιώτης
10	Πελοποννήσου	Αρκαδίας, Κορινθίας, Αργολίδας, Μεσσηνίας, Λακωνίας	Μελισ/κος Συν/μος Αρκαδίας	Δεκάζου 5 Τρίπολη Τ.Κ. 22100	2710-243352	melkpel@otenet.gr	Τσιάπας Γιώργος

Α/Α	ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ (Κ.Μ.)	ΖΩΝΗ ΕΥΘΥΝΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ/ FAX	EMAIL	ΕΠΟΠΤΕΣ
11	Κρήτης	Ηρακλείου, Χανίων, Ρεθύμνου, Λασιθίου	Μελισ/μος Συν/μος Ηρακλείου	Λεωφ.62 Μαρτύρων & Ιλιάδος Ηράκλειο Τ.Κ. 715 00	2810-261563	melisyn@gmail.com	Ισαακίδης Δημοσθένης Φανουράκη Ευπραξία
12	Χαλκιδικής	Χαλκιδικής	Μελισ/κος Συν/μος Νικήτης	Νικήτη Χαλκιδικής Τ.Κ. 630 88	23750-20113 23750-20111	meli_cha@otenet.gr	Γεροχύμου Στεριανή Αποστολούδης Νικήτας Χαριστός Λεωνίδας
13	Βορείου Αιγαίου	Λέσβου, Χίου, Σάμου	Μελισ/κος Συν/μος Λέσβου	Αλυφαντά Μυτιλήνη Τ.Κ. 811 00	22510-44824	melissal@otenet.gr	Ταξείδης Θρασύβουλος Κουτουγδής Ευστράτιος
14	Δωδεκανήσου	Δωδεκανήσου	Αγροτικός Συν/μος Θυμαρίσιου Μελιού επαρχείας Καλύμνου "Ο Θυμαρίτης"	Άγιος Θεολόγος Κάλυμνος Τ.Κ. 852 00	22430-59059	meli12@otenet.gr	Κλήμης Σάκελλάρης Γιαννακόπουλος Αριστομένης
15	Θάσου - Καβάλας	Καβάλας	Μελισ/κος Συν/μος Θάσου	Πρίνος Θάσου Τ.Κ. 640 10	25930-58290	melithas@gmail.com	Δρακάκη Νίνα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8
ΛΙΣΤΑ ΑΠΑΙΡΑΙΤΗΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

● GPS ή άλλη συσκευή (π.χ. κινητό) με δυνατότητα προσδιορισμού γεωγραφικών συντεταγμένων. Διαφορετικά, χρήση κατάλληλου προγ/τος στον Η/Υ (π.χ. Google Earth).

● Κατάλληλη ενδυμασία και μέσα ατομικής προστασίας

● Υλικά σχετικά με τη δειγματοληψία:

- Χάρτινοι περιέκτες με σκληρά τοιχώματα (δείγματα μελισσών, γόνου), ή/και φάκελοι Kraft (δείγματα μελισσών, γόνου), ή/και δοχεία (δείγματα μελισσών), ή/και πλαστικά κουτιά (δείγματα γόνου)
- Διηθητικό χαρτί ή εφημερίδα για περιτύλιγμα των δειγμάτων γόνου (πλαίσια ή τμήματα κηρήθρας)
- Κολλητική ταινία
- Συρραπτικό για τους φακέλους
- Μαχαίρι ή νυστέρι για αποκοπή τμήματος κηρήθρας
- Σωληνάρια Eppendorf ή δοχεία με δ/μα αλκοόλης 99% (εναλλακτικά 95%) για ύποπτα στοιχεία παρασίτων
- Σωληνάρια Eppendorf και υλικά μίας χρήσης (πλαστικές σπάτουλες, οδοντογλυφίδες κ.λπ.) για δειγματισμό εφόσον χρειαστεί συμπτωματικών προνυμφών/νυμφών
- Προαιρετικώς λαβίδα για δειγματισμό παρασίτων, συμπτωματικών/νεκρών μελισσών και συμπτωματικών προνυμφών/νυμφών
- Απολυμαντικά μέσα για εξοπλισμό/εργαλεία (π.χ. λαβίδες)
- Πλαστικά γάντια μίας χρήσης
- Αυτοκόλλητες ετικέτες και είδη γραφής (μαρκαδόροι, στυλό κ.λπ.) για την επισήμανση των δειγμάτων
- Ανεξίτηλα μέσα (ανεξίτηλοι μαρκαδόροι, μπογιά κ.λπ.) για το μαρκάρισμα των κυψελών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι απαιτούμενες ενέργειες σε επίπεδο κτηνιατρικών αρχών / ΚεΜ και η σειρά υλοποίησή τους στα πλαίσια εφαρμογής του Προγράμματος αποτυπώνονται συνοπτικά ως εξής:

● Πριν την πρώτη επίσκεψη

α) Τυχαία επιλογή των προς διερεύνηση μελισσοκομείων.

β) Πρώτη επικοινωνία με όλους τους υπεύθυνους των επιλεγμένων μελισσοκομείων μελισσοκόμους, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η διάθεση συνεργασίας εκ μέρους τους. Σε περιπτώσεις απροθυμίας επιλογή άλλων μελισσοκομείων. Εφόσον εξασφαλιστεί η συμμετοχή τους, καταβάλλεται προσπάθεια να συμπληρωθεί στο γραφείο (π.χ. τηλεφωνικά) το γενικό μέρος του ερωτηματολογίου της πρώτης επίσκεψης, για λόγους συντομίας χρόνου.

γ) Καθορισμός του συγκεκριμένου 30ήμερου, εντός του διμήνου Οκτωβρίου - Νοεμβρίου, για την ολοκλήρωση της πρώτης επίσκεψης σε όλα τα επιλεγμένα μελισσοκομεία του νομού (με δυνατότητα παρεκκλίσεων).

δ) Επικοινωνία με τον κάθε επιλεγμένο μελισσοκόμο και καθορισμός ημερομηνίας διεξαγωγής της πρώτης επίσκεψης. Σε περίπτωση αδυναμίας επιβεβαίωσης ημερομηνίας, λόγω μετακίνησης του μελισσοκομείου, ενημέρωση των αρμόδιων κτηνιατρικών αρχών και ΚεΜ των νομών που μετακινήθηκαν.

● Πρώτη επίσκεψη (Οκτώβριος - Νοέμβριος 2013)

α) Τυχαία επιλογή των προς διερεύνηση μελισσοσμηνών στα επιλεγμένα μελισσοκομεία (απόρριψη τυχόν νεκρών αποικιών και επιλογή άλλων).

β) Ανεξίτηλο μαρκάρισμα των κυψελών των επιλεγμένων μελισσοσμηνών με τα στοιχεία Π-......

γ) Συμπλήρωση του ερωτηματολογίου (γενικό μέρος), εφόσον δεν είχε γίνει τηλεφωνικά.

δ) Εξωτερική και εσωτερική επιθεώρηση κυψελών.

ε) Εξέταση για παρουσία τυχόν κλινικών ευρημάτων και λήψη συμπτωματικών δειγμάτων από κάθε επιλεγμένη αποικία και επιπρόσθετη για την οποία τίθεται υποψία προσβολής από ασθένεια. Ταυτοποίηση και συσκευασία των δειγμάτων. Συμπλήρωση του σχετικού μέρους του ερωτηματολογίου.

στ) Υποχρεωτική λήψη από κάθε επιλεγμένο μελισσοσμήνος συστηματικού δείγματος 300 ζωντανών ενήλικων μελισσών που ανευρίσκονται στο εσωτερικό της κυψέλης. Ταυτοποίηση και συσκευασία των δειγμάτων. Συμπλήρωση του σχετικού μέρους του ερωτηματολογίου.

ζ) Επιστροφή στην έδρα και κατάψυξη δειγμάτων.

η)Τελική συσκευασία και αποστολή δειγμάτων στα αρμόδια ΚτΕ και ΚΚΙ συνοδεία του συμπληρωμένου ερωτηματολογίου.

● Πριν τη δεύτερη επίσκεψη

α) Καθορισμός του συγκεκριμένου 30ήμερου, εντός του διμήνου Φεβρουαρίου - Μαρτίου, για την ολοκλήρωση της δεύτερης επίσκεψης σε όλα τα επιλεγμένα μελισσοκομεία του νομού (με δυνατότητα παρεκκλίσεων).

β) Επικοινωνία με τον κάθε επιλεγμένο μελισσοκόμο και καθορισμός ημερομηνίας διεξαγωγής της δεύτερης επίσκεψης. Σε περίπτωση αδυναμίας επιβεβαίωσης ημερομηνίας, λόγω μετακίνησης του μελισσοκομείου, ενημέρωση των αρμόδιων κτηνιατρικών αρχών και ΚεΜ των νομών που μετακινήθηκαν. Προσπάθεια να συμπληρωθεί στο γραφείο (π.χ. τηλεφωνικά) το γενικό μέρος του ερωτηματολογίου της δεύτερης επίσκεψης, για λόγους συντομίας χρόνου.

● Δεύτερη επίσκεψη (Φεβρουάριος - Μάρτιος 2014)

α) Συμπλήρωση του ερωτηματολογίου (γενικό μέρος).

β) Εσωτερική και εξωτερική επιθεώρηση κυψελών.

γ) Καταγραφή θνησιμότητας διαχείμασης.

δ) Εξέταση για παρουσία τυχόν κλινικών ευρημάτων και λήψη μόνο συμπτωματικών δειγμάτων σε όποια επιλεγμένη αποικία και επιπρόσθετη τίθεται υποψία προσβολής από ασθένεια. Ταυτοποίηση και συσκευασία των δειγμάτων. Συμπλήρωση του σχετικού μέρους του ερωτηματολογίου.

ε) Επιστροφή στην έδρα και κατάψυξη δειγμάτων.

στ)Τελική συσκευασία και αποστολή δειγμάτων στα αρμόδια ΚτΕ και ΚΚΙ συνοδεία του συμπληρωμένου ερωτηματολογίου.

● Πριν την τρίτη επίσκεψη

α) Καθορισμός του συγκεκριμένου 30ήμερου, εντός του τριμήνου Μαΐου - Ιουλίου, για την ολοκλήρωση της τρίτης επίσκεψης σε όλα τα επιλεγμένα μελισσοκομεία του νομού (με δυνατότητα παρεκκλίσεων).

β) Επικοινωνία με τον κάθε επιλεγμένο μελισσοκόμο και καθορισμός ημερομηνίας διεξαγωγής της τρίτης επίσκεψης. Σε περίπτωση αδυναμίας επιβεβαίωσης ημερομηνίας, λόγω μετακίνησης του μελισσοκομείου, ενημέρωση των αρμόδιων κτηνιατρικών αρχών και ΚεΜ των νομών που μετακινήθηκαν. Προσπάθεια να συμπληρωθεί στο γραφείο (π.χ. τηλεφωνικά) το γενικό μέρος του ερωτηματολογίου της τρίτης επίσκεψης, για λόγους συντομίας χρόνου.

● Τρίτη επίσκεψη (Μάιος - Ιούλιος 2014)

α) Συμπλήρωση του ερωτηματολογίου (γενικό μέρος).

β) Εσωτερική και εξωτερική επιθεώρηση κυψελών.

γ) Καταγραφή θνησιμότητας μεσοπεριόδου.

δ) Εξέταση για παρουσία τυχόν κλινικών ευρημάτων και λήψη μόνο συμπτωματικών δειγμάτων σε όποια επιλεγμένη αποικία και επιπρόσθετη τίθεται υποψία προσβολής από ασθένεια. Ταυτοποίηση και συσκευασία των δειγμάτων. Συμπλήρωση του σχετικού μέρους του ερωτηματολογίου.

ε) Επιστροφή στην έδρα και κατάψυξη δειγμάτων.

στ) Τελική συσκευασία και αποστολή δειγμάτων στα αρμόδια ΚτΕ και ΚΚΙ συνοδεία του συμπληρωμένου ερωτηματολογίου.

Άρθρο 5
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της απόφασης αυτής αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 2013

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

02029231911130024

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004